

คณะจิตวิทยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกาย
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายชาติชาย ทรัพย์รุ่งเรืองผล

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา ภาควิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIP BETWEEN SELF-MONITORING AND UNIFORM OF
CHULALONGKORN UNIVERSITY STUDENTS

Mr. Chartchai Saprungthaweephon

A Senior Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Bachelor of Science Program in Psychology

Department of Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับ
การแต่งชุดนิตตามระเบียบการแต่งกายของนิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นายชาติชาย ทรัพย์รุ่งเรือง

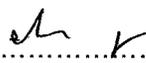
สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

รศ.ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

ชาติชาย ทรัพย์รุ่งทิวผล : ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุด
 นิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (RELATIONSHIP BETWEEN
 SELF-MONITORING AND UNIFORM OF CHULALONGKORN UNIVERSITY STUDENTS)
 อ.ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยา : รศ. ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 54 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับกับการแสดง
 ออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 193 คน
 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามคือ 1. ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง
 ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต 2. รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต 3. มาตรฐานการกำกับการ
 แสดงออกของตน

การวิเคราะห์ข้อมูล 1. การวิเคราะห์หาค่าพื้นฐานทางสถิติ 2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติไค
 กำลังสอง (Chi-Square)

ผลการวิจัยพบว่า การกำกับกับการแสดงออกของตนนั้นมีความสัมพันธ์กับการแต่งชุดนิสิต
 ตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
 นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการแต่ง
 กายชุดนิสิตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในขณะที่นิสิตที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงส่วนใหญ่จะมี
 พฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

สาขาวิชา.....จิตวิทยา..... ลายมือชื่อนิสิต ชาติชาย ทรัพย์รุ่งทิวผล.....
 ปีการศึกษา.....2551..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4837412038 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS : SELF-MONITORING / UNIFORM STYLE

CHARTCHAI SAPRUNGTHAWEEPHON : RELATIONSHIP BETWEEN
SELF-MONITORING AND UNIFORM OF CHULALONGKORN UNIVERSITY
STUDENTS

. ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPAIPAN POOMWUTTHISAN, 54 pp.

The purpose of this research was to examine and develop the better understanding of relationship between self-monitoring and uniform of Chulalongkorn University students. The participants were 193 sophomore, junior and senior of Chulalongkorn University students. The questionnaire has been divided into 3 parts which were. 1. Notice about uniform of Chulalongkorn University. 2. Uniform check lists. 3. Self-Monitoring Inventory. The finding of this research has been divided into two main parts. Firstly, descriptive analysis has focus on describing variables numerically. Secondly, statistical analysis has emphasized on testing hypothesis by using Chi-square Test

The results were as follows :

1. Low Self-monitoring students are likely to wear correct uniforms than high self-monitoring students. ($p < .05$)
2. High self-monitoring students are likely to wear incorrect uniforms than low self-monitoring students. ($p < .05$)

Field of Study : Psychology Student's Signature CHARTCHAI SAPRUNGTHAWEEPHON
Academic Year : 2008 Advisor's Signature *pa. Poomwutthisan*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยานี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งได้เฟียรสอนให้ความรู้และแนวทางการทำโครงการวิจัย รวมถึงคำแนะนำต่าง ๆ ในการทำโครงการวิจัย อีกทั้งยังเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งของท่านในการตรวจสอบแก้ไขงานของผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่ใจ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง ที่ได้กรุณาอนุญาตให้ใช้มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน รวมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำโครงการวิจัยนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือสำหรับการทำโครงการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ สิทธิพงศ์ วงศ์วิวัฒน์ ที่ยินดีสละเวลาช่วยให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่คอยห่วงใยและคอยช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านการเรียน การศึกษาตลอดมา รวมทั้งเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาที่ช่วยติดต่อประสานงานตั้งแต่เริ่มจนจบการศึกษา และต้องขอขอบคุณผู้ร่วมการวิจัยทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่คอยให้การสนับสนุน คอยดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ ความรัก ความห่วงใย และความเชื่อมั่นแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ชาติชาย ทวีทรัพย์รุ่งเรือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	2
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น.....	2
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับ การแสดงออกของตน.....	10
- แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การแต่งกายผิดระเบียบ.....	21
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	24
ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย.....	24
ขอบเขตของการวิจัย.....	24
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
2. วิธีดำเนินงานวิจัย.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	40
รายการอ้างอิง.....	42
ภาคผนวก	45
ภาคผนวก ก.....	46
ภาคผนวก ข.....	52
ประวัติผู้ทำวิจัย.....	54

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละพฤติกรรมกรรมการแต่งกายของนิสิตจำแนกตามเพศ.....	31
2	พฤติกรรมกรรมการแต่งกายผิดระเบียบของเพศชายจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ.....	32
3	พฤติกรรมกรรมการแต่งกายผิดระเบียบของเพศหญิงจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ	33
4	แสดงจำนวนและร้อยละพฤติกรรมกรรมการแต่งกายของนิสิตจำแนกตามการกำกับ การแสดงออกของตน.....	34
5	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการ แต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	36
6	การวิเคราะห์หาค่า Cronbach's alpha ของมาตรวัดการกำกับการแสดงออก ของตน.....	52
7	การวิเคราะห์หาค่า Corrected Item-Total Correlation ของมาตรวัดการกำกับ การแสดงออกของตน.....	52
8	แสดงจำนวนและร้อยละพฤติกรรมกรรมการแต่งกายจำแนกตามการกำกับการ แสดงออกของตน.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันคนเรามีความคิดที่ไม่ค่อยยึดติดกับกรอบบรรทัดฐานของสังคมมากขึ้น อาจจะ เป็นเพราะสังคมไทยในปัจจุบันนั้นมีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ตนเองสนใจมากขึ้น รวมทั้งมีการเปิดรับอิทธิพลของวัฒนธรรม ตะวันตกที่มากยิ่งขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนเปิดรับสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งเป็นที่มาของการเปลี่ยน ความคิด เจตคติและค่านิยมที่เคยยึดถือกันมาแต่ในอดีตนั่นเอง

ในปัจจุบันนิสิต นักศึกษาต่างก็มีอิสระกันมากขึ้น ไม่ว่าจะในรูปแบบของการคิด การ แสดงออก รวมไปถึงการแต่งกายที่ตามกระแสนิยม ซึ่งก็มีนิสิตนักศึกษาจำนวนมากที่แต่งชุดนิสิต ชุดนักศึกษา ตามกระแสนิยม ไม่ได้แต่งตัวตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เช่น กระโปรงนิสิต นักศึกษาหญิง จากปกติที่เป็นเอวสูงก็กลายเป็นเอวต่ำ ส่วนนิสิต นักศึกษาชายกางเกงที่ปกติ ต้องเป็นขากระบอกก็กลายเป็นขาเล็ก หรือกางเกงยีนส์ เป็นต้น

สำหรับการกำกับการแสดงออกของตนเอง (Self-monitoring) (Snyder, 1987) คือ การที่ บุคคลควบคุมกำกับดูแลพฤติกรรมที่แสดงออกของตนเองซึ่งบางคนนั้นมีการแสดงออกที่คงเส้นคง วาเหมือนกันไม่ว่าจะเจอกับสถานการณ์ใดก็ตาม แต่บางคนนั้นมีการแสดงออกที่แตกต่างกันไป ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับ การแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำลักษณะ บุคลิกภาพระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนสูงกับการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมา พิจารณาเกี่ยวกับการแต่งชุดนิสิต นักศึกษาที่ผิดระเบียบ เนื่องจากบุคคลที่มีการกำกับแสดงออก ของตนสูงนั้นจะมีความยึดหยุ่นและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ สังคมและค่านึงว่าสังคมภายนอกจะมองตนอย่างไร ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีการกำกับการ แสดงออกของตนต่ำนั้น จะไม่สนใจสภาพแวดล้อม แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อของตนเอง ไม่ สนใจว่าใครจะมองตนเองอย่างไร ดังนั้นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนเองสูงน่าจะมีการแต่ง ชุดนิสิต นักศึกษาที่ผิดระเบียบ เนื่องมาจากการต้องการดูดีในสายตาผู้อื่นและปฏิบัติตามผู้คน ส่วนมากในสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีวิัยรุ่น

ความหมายของคำว่าวัยรุ่น (Adolescence)

“วัยรุ่น” (Adolescence) มีรากศัพท์เดิมมาจากภาษาละตินว่า *adolescere* ซึ่งแปลว่า เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ นั่นก็คือวัยที่ย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกาย เป็นเครื่องมือนัดตีสัน อันเป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตและระบบอวัยวะจะจะสามารถทำงานได้เต็มที่ ซึ่งได้มีผู้ให้คำจำกัดความของวัยรุ่นไว้หลายคน เช่น

โสภณัท นุชนาถ (2542) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่เจริญเติบโตเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์และเป็นการเจริญเติบโตไปพร้อมๆกันทุกด้าน ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่กำลังจะพัฒนาตนเองไปสู่วัยผู้ใหญ่ต่อไป เช่นเดียวกับ กรวลัย ดวงรัตน์ (2546) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการเจริญเติบโตระหว่างเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม ซึ่งในแต่ละด้าน ก็จะมีพัฒนาการร่วมกัน

ในต่างประเทศก็มีผู้ให้คำจำกัดความของวัยรุ่นไว้เช่นกัน อาทิเช่น

Crow and Crow (1956, อ้างถึงใน โสภณัท นุชนาถ, 2542) ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากการพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่ และการได้รับการคุ้มครองจากผู้ใหญ่ไปสู่การพึ่งตนเอง และการตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งระยะที่เด็กอยู่ในช่วงวัยรุ่นนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรม และ Kaplan H I. and Sadock B.J. (1985) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีการพัฒนาร่วมกันระหว่างด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

ดังนั้นจากความหมายของคำว่าวัยรุ่น จึงสรุปได้ว่า วัยรุ่น เป็นวัยที่ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านต่างๆไปพร้อมกัน คือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม

การแบ่งระยะของวัยรุ่น

ระยะของวัยรุ่นสามารถแบ่งได้ ดังนี้

ยุวดี เทียรประสิทธิ์ (อ้างถึงใน กรวลัย ดวงรัตน์, 2546) ได้แบ่งระยะของวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนวัยรุ่น (Preadolescence) อายุ 10-12 ปี
2. ระยะวัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) อายุ 13-16 ปี
3. ระยะวัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) อายุ 17-21

สรุป ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นช่วงต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ ที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 12-13 ปี จนถึง 21-22 ปี ซึ่งเป็นระยะที่ยาวนาน และแต่ละระยะจะมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงเฉพาะตัว จึงทำให้นักจิตวิทยา แบ่งระยะวัยรุ่นออกเป็นช่วงต่างๆ คือ วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย

พัฒนาการของวัยรุ่น

ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2530) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านต่างๆ แต่ละด้าน ดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

ระยะวัยรุ่นเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อทัศนคติ ความคิด พฤติกรรมความสนใจของเด็กวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายได้รับอิทธิพลหลักมาจากขบวนการบรรลุนิติภาวะของแต่ละคน ซึ่งถูกกำหนดโดยพันธุกรรมแต่กำเนิด การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายนี้มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ (Endocrine Gland) และฮอร์โมน (Hormone) ซึ่งจะมีอิทธิพลทำให้เด็กเพิ่มส่วนสูง น้ำหนักอย่างรวดเร็ว ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงทางสัดส่วน และเพิ่มแรงขับทางเพศ (Sex Drive) อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ ลักษณะทางเพศจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดโดยเฉพาะในลักษณะของความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของวัยรุ่น สามารถแยกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

➤ การเปลี่ยนแปลงลักษณะร่างกายภายนอก เป็นการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่เห็นได้จากภายนอก

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านน้ำหนัก (weight)

การเพิ่มน้ำหนักส่วนใหญ่ของเด็กวัยรุ่นเกิดจากการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อ กระดูกจะมีการเติบโตเปลี่ยนแปลงรูปร่าง โครงสร้าง สัดส่วน เด็กหญิงและเด็กชายจะมีพัฒนาการของกระดูกที่ต่างกัน กล่าวคือ เด็กหญิงกระดูกจะมีการเติบโตเต็มที่หรือเกือบเต็มที่ในระยะเวลาอายุ 17 ปี ส่วนเด็กชายจะมีพัฒนาการที่ช้ากว่าเด็กหญิงประมาณ 1-2 ปี

น้ำหนักของเด็กหญิงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะมากกว่าเด็กผู้ชายในวัยเดียวกัน แต่เมื่อเด็กผู้ชายเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งช้ากว่าเด็กหญิงประมาณ 1-2 ปี น้ำหนักของเด็กผู้ชายจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมากกว่าเด็กผู้หญิง

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านส่วนสูง

การเติบโตทางด้านส่วนสูงนี้ได้รับอิทธิพลหลักมาจาก Growth Hormone จากต่อมพิทูทารี นอกจากอิทธิพลของฮอร์โมนที่ทำให้เด็กสูงขึ้นแล้ว ยังมีองค์ประกอบทางด้านพันธุกรรม ที่เด็กได้รับจากพ่อแม่ พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อความสูงเตี้ยของเด็ก เด็กที่มาจากพ่อแม่สูง ก็มักจะมีแนวโน้มสูง เด็กที่มีจากพ่อแม่เตี้ย ก็จะมีแนวโน้มเตี้ย นอกจากนี้สภาวะโภชนาการก็มีอิทธิพลต่อความสูงเตี้ยของเด็กวัยรุ่นเช่นกัน คือ เด็กที่ได้รับธาตุอาหารที่ดีและมีประโยชน์ย่อมจะมีแนวโน้มของการเติบโตสูงใหญ่กว่าเด็กที่ได้รับธาตุอาหารที่ไม่เพียงพอ

ในเรื่องของความสูง เด็กผู้หญิงจะเริ่มสูงก่อนเด็กผู้ชาย แต่เมื่อเด็กชายเริ่มมีการยืดตัว เด็กผู้ชายส่วนใหญ่จะสูงกว่าเด็กผู้หญิง ในเด็กผู้ชายจะมีความสูงเพิ่มขึ้น โดยมีความยาวของช่วงแขนและขามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนเด็กผู้หญิงจะมีการเพิ่มความยาวของแขนและขาเช่นกัน แต่เห็นได้ไม่ชัดเท่าเด็กผู้ชาย ประกอบกับชั้นไขมันของเด็กผู้หญิงมีมากกว่าเด็กผู้ชาย จึงทำให้เด็กผู้หญิงดูไม่แก้ง่างเท่าเด็กผู้ชาย

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสัดส่วนร่างกาย

การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของร่างกายเป็นไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านส่วนสูงและน้ำหนัก สัดส่วนของร่างกายจะมีการเจริญเติบโตในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน จะเห็นได้จากขนาดของศีรษะจะเป็น $\frac{1}{7}$ ของความสูงทั้งหมด ในขณะที่เด็กแรกเกิด มีสัดส่วนของศีรษะ เท่ากับ $\frac{1}{4}$ ของความสูงของตัวเด็กทั้งหมด นอกจากนั้นขาจะยาวเป็น 5 เท่าของขาเมื่อแรกเกิด ลำตัวยาวเป็น 3 เท่าของแรกเกิด และกว้างเป็น $\frac{2}{5}$ เท่าของแรกเกิด ส่วนสูงของร่างกายจะพัฒนาก่อน

ส่วนกว้าง เช่นความยาวของแขนและขา จะถึงจุดเจริญเติบโตเต็มที่ทางด้านความยาวก่อนที่จะพัฒนาความกำยำของลำแขนหรือขา

4. การเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ

หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายภายนอก โดยไม่เกี่ยวกับระบบอวัยวะสืบพันธุ์โดยตรง คือ การขยายตัวของทรวงอก การเปลี่ยนแปลงของผิวหนังและต่อมใต้ผิวหนัง การเปลี่ยนแปลงของเสียง และการมีขนขึ้นในที่ลับหรือขนตามลำตัว

➤ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายภายใน

หมายถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระยะวัยรุ่น และไม่สามารถจะมองเห็นได้จากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบหมุนเวียนโลหิต การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบหายใจ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบย่อยอาหาร การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบประสาท และการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า พัฒนาการทางด้านร่างกายในระยะวัยรุ่น จะมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายทั้งภายนอกที่สามารถมองเห็นได้ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง สัดส่วนของร่างกาย เป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงของร่างกายภายใน เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนในเด็กหญิง เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเจริญเติบโตจะสมบูรณ์ถึงขีดสุดเพื่อทำหน้าที่อย่างเต็มที่

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสติปัญญาของวัยรุ่นนี้สามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณ (Quantitative) คือการเปลี่ยนแปลงในรูปของความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ง่าย เร็ว และมีประสิทธิภาพ ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ (Qualitative) จะเปลี่ยนแปลงในลักษณะของความมีเหตุผล มีการแก้ปัญหาดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณ และทางด้านคุณภาพนี้จะช่วยทำให้เด็กวัยรุ่นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระยะวัยรุ่น

พัฒนาการทางด้านความคิดความเข้าใจของเด็กวัยรุ่น (Cognitive Development in Adolescence) เปลี่ยนไปจากวัยเด็กมาก ในวัยรุ่นจะมีความสามารถเพิ่มขึ้นหลายอย่าง เช่น ความสามารถในการคิดได้หลายแง่มุม ความสามารถในการตั้งสมมติฐาน เป็นต้น นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงและได้ศึกษาลักษณะพัฒนาการทางด้านสติปัญญาโดยเฉพาะคือ Piaget ได้กล่าวว่ ลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาในวัยรุ่นต่างกับลักษณะพัฒนาทางสติปัญญาในวัยอื่นๆ เขาเรียกพัฒนาการทางสติปัญญาในวัยรุ่นว่า ระยะ “Formal Operation” หรือเป็นระยะของการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลกับสิ่งที่เป็นนามธรรม

Piaget ได้ทำการศึกษาพัฒนาการทางด้านความคิดความเข้าใจของเด็กวัยรุ่น พบจะสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบ

การแก้ปัญหาอย่างมีระบบในวัยรุ่นเป็นวิธีการเบื้องต้นของการแก้ปัญหาของนักวิทยาศาสตร์ เป็นความสามารถที่จะคิดถึงทางที่เป็นไปได้มากกว่าหนึ่งทาง และมีวิธีการแก้ปัญหาโดยมีการจัดระบบหรือมีการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งความสามารถนี้จะนำไปสู่ความสามารถในการแก้ปัญหาอื่นๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ความสามารถในการคิดถึงเหตุผล

ความสามารถในการคิดเหตุและผลได้จะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ความมีเหตุผลจะเป็นขบวนการทางปัญญาที่จะแสดงให้เห็นว่า บุคคลสามารถสรุปข้อมูลจากหลายๆ แหล่งได้อย่างมีเหตุผลเชิงตรรกวิทยา การศึกษาเพื่อแสดงว่าบุคคลมีความสามารถสรุปข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลนี้ มักจะเห็นได้ในลักษณะของการศึกษาโดยใช้การถามปัญหาที่มีความวกวนทางคำพูด เช่น แดงขาวกว่าดำ แดงดำกว่าเขียว ใครดำที่สุดใน 3 คน ซึ่งคำถามนี้พบว่าเด็กวัยรุ่นจะสามารถตอบได้ ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กวัยรุ่นสามารถจำข้อกระทงความของปัญหาได้ดีและที่สำคัญก็คือ เด็กวัยรุ่นจะรู้จักการเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้ได้อย่างมีเหตุผล จนสามารถได้คำตอบที่ถูกต้องได้

3. ความสามารถในการตั้งสมมติฐาน

ความสามารถนี้จะเชื้ออำนาจให้เด็กวัยรุ่นสามารถมองปัญหาได้ในหลายแง่มุม และตั้งสมมติฐานในทางที่จะเป็นไปได้ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงทำให้การแก้ปัญหาในวัยรุ่นมีประสิทธิภาพกว่าระยะวัยเด็ก

4. ความสามารถในการรู้เรื่องสัดส่วน

ความสามารถในการรู้เรื่องสัดส่วนนี้ Piaget ได้ทำการทดลองกับคานและมีน้ำหนักถ่วงอยู่ทั้งสองด้าน จากการทดลองในเรื่องของคานนี้ พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี จะประสบปัญหาในการจัดคานให้อยู่ในสมดุล และมักจะใช้วิธีลองทำในการแก้ปัญหา ในเด็กเล็กจะทำอย่างไม่มีระบบ แต่หลังจาก 7 ปีไปแล้ว จะสามารถเข้าใจได้ว่าตุ้มน้ำหนักน้อยสามารถทำให้คานสมดุลกับตุ้มน้ำหนักมากอีกด้านหนึ่ง โดยการเลื่อนตุ้มน้ำหนักน้อยให้ห่างจากจุดกึ่งกลางมากกว่าตุ้มน้ำหนักมาก แต่เด็กระยะนี้ยังไม่เข้าใจการจัดสัดส่วนของน้ำหนักและระยะทางอย่าง เหมาะสมได้ จนเมื่อเด็กอายุประมาณ 13 ปี หรือเข้าสู่ระยะวัยรุ่น เด็กจึงเข้าใจหลักการต่างๆ เกี่ยวกับสัดส่วนได้ดีขึ้น และนำเรื่องของสัดส่วนเข้ามาคิดในการแก้ปัญหา กล่าวคือ เด็กเริ่มคิดว่า การเพิ่มระยะทางช่วงหนึ่งของคานจะสามารถแก้ได้ด้วยการเพิ่มน้ำหนักน้อยของตุ้มน้ำหนักอีกด้านหนึ่ง

5. การแก้ปัญหาความเร็วในการหมุนของลูกตุ้ม

Inhelder & Piaget ได้ศึกษาการแก้ปัญหาของเด็กเกี่ยวกับการเพิ่มความเร็วของการหมุนของลูกตุ้มที่ห้อยลงมาจากเพดาน โดยให้เด็กหาวิธีทำให้ลูกตุ้มหมุนเร็วขึ้น พบว่า ในเด็กเล็ก เด็กมักใช้วิธีการเพิ่มความเร็วในการหมุนของลูกตุ้มโดยการเพิ่มแรงผลักลูกตุ้มให้มากขึ้น หรือมีการปรับน้ำหนักของลูกตุ้ม ส่วนเด็กในระยษะวัยรุ่นจะเรียนรู้เรื่องการปรับความยาวของเชือกที่ห้อยลูกตุ้มเพื่อให้ลูกตุ้มหมุนเร็วขึ้น เด็กวัยรุ่นจะรู้จักเรียนรู้ที่จะแยกน้ำหนักออกจากระยะทาง เพื่อแก้ปัญหาความเร็วของลูกตุ้ม

Piaget ได้แบ่งระดับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเด็กวัยรุ่นเป็น 2 ระยะย่อยด้วยกันคือ ระยะแรกจะเป็นระยะเมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นใหม่ ๆ (11-15 ปี) ระยะนี้เด็กจะแสดงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้ แต่ยังไม่สามารถแสดงออกถึงความสามารถนี้ได้เต็มที่ จนเด็กเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนกลาง (ประมาณ 15 ปีขึ้นไป) เด็กจึงสามารถแสดงออกถึงความคิดในเชิงนามธรรมและแสดงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและใช้เหตุผลในเชิงตรรกวิทยา รวมถึงความสามารถคิดรูปแบบทางสังคมการเมืองหรือจริยธรรมต่างๆ และสามารถคิดถึงทางที่เป็นไปได้ ได้ดีพอกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

สรุปได้ว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาในระยษะวัยรุ่น จะมีความเจริญเติบโตทางสมองอย่างเต็มที่ จึงสามารถคิดได้หลากหลายรูปแบบ การเรียนรู้เรื่องยากๆ เรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน เด็กก็สามารถที่จะเข้าใจได้ง่าย ซึ่งในระยษะนี้เด็กจะแสดงความปรารถนาอย่างชัดเจน และเห็นความแตกต่างของพัฒนาการทางด้านสติปัญญาระหว่างเด็กวัยนี้กับวัยอื่นๆ ได้อย่างชัดเจน

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีภาวะทางอารมณ์ไม่มั่นคง โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เพราะในระยษะวัยรุ่น เด็กจะมีการปรับตัวต่อสิ่งต่างๆ มาก ซึ่งการปรับตัวเหล่านี้ ทำให้เด็กวัยรุ่นมีอารมณ์ที่แปรปรวนง่าย Stanley Hall (1961) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์แบบพายุบูแคม (Storm & Stress) นั่นคือ วัยรุ่นมีอารมณ์รุนแรง สับสน แปรเปลี่ยนกลับไปมาได้ง่าย ซึ่งความแปรปรวนของอารมณ์ในระยษะวัยรุ่นนี้ บุคคลใกล้ชิดมักจะไม่เข้าใจ ซึ่งจะเป็นผลทำให้เด็กวัยรุ่นมีอารมณ์กดดัน และแสดงออกโดยมีพฤติกรรมที่รุนแรงได้

1. ความกลัว

เป็นอารมณ์ที่มีมาตั้งแต่ยังเล็กๆ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นความกลัวบางอย่างที่เกิดขึ้นในวัยเด็กจะหายไป ทั้งนี้เพราะว่าเด็กวัยรุ่นมีเหตุผลมากขึ้น แต่ความกลัวบางอย่างก็ยังคงอยู่ แต่อาจจะถูกเก็บกด และแสดงออกมาในรูปที่สังคมยอมรับ

ความกลัวที่จะเกิดขึ้นในระยะวัยรุ่น คือ ความกลัวที่จะไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือสังคม ซึ่งมักจะเกิดความรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถที่จะเข้าสังคมได้ดีพอ ทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมประหม่า ซื่อาย เมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลที่ไม่คุ้นเคย นอกจากนี้วัยรุ่นยังกลัวต่อการเจ็บไข้ กลัวคนแปลกหน้า ตลอดจนพวกสัตว์ร้ายต่างๆ

2. ความโกรธ

สภาพอารมณ์ของวัยรุ่นมักจะเป็นสภาพอารมณ์ที่หงุดหงิด โกรธง่าย ทั้งนี้เพราะเด็กวัยรุ่นมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆมากมาย ประกอบกับในระยะวัยรุ่นมีความต้องการเป็นอิสระสูง ซึ่งความต้องการเป็นอิสระนี้ถ้าพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดเข้าใจก็จะไม่มีปัญหา แต่ส่วนใหญ่แล้ว พ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดเองก็ยังไม่สามารถปรับตัวต่อความต้องการเป็นอิสระของวัยรุ่นได้ ดังนั้นจึงทำให้วัยรุ่นมีปัญหาขัดแย้งกับพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิด ซึ่งความขัดแย้งนี้มักเกิดขึ้นจากการที่วัยรุ่นถูกขัดขวางความต้องการต่างๆ รวมถึงความต้องการเป็นอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง และการคบเพื่อน ดังนั้นในระยะวัยรุ่นโดยเฉพาะในวัยรุ่นตอนต้น เด็กจะเกิดอารมณ์โกรธได้บ่อย

3. ความคับข้องใจในจิตใจ

ในช่วงวัยรุ่นเด็กจะมีความต้องการด้านต่างๆมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับวัยรุ่นมีความต้องการที่จะค้นพบตัวเอง โดยพยายามที่จะรู้ว่าเขาคือใคร มีความสามารถเป็นอย่างไร และมีความต้องการอะไรที่แท้จริง การค้นหาตัวเองและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของวัยรุ่น จะทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกคับข้องใจในจิตใจเมื่อมีอุปสรรคมาขัดขวางจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการต่างๆ ของเด็กวัยรุ่น ซึ่งการตอบสนองของความคับข้องใจในจิตใจของวัยรุ่น คือ การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว อาจเป็นไปได้ในลักษณะของความก้าวร้าวทางกายและความก้าวร้าวทางวาจา แต่เด็กวัยรุ่นจะใช้พฤติกรรมก้าวร้าวลักษณะใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้มาในอดีต

4. ความรัก

อารมณ์ที่เกิดขึ้นในวัยรุ่นอีกอารมณ์หนึ่งคือความรัก ดังจะเห็นได้จากความชอบของวัยรุ่นเกี่ยวกับนวนิยายที่เกี่ยวกับความรัก การฟังเพลงรัก การมีความผูกพันเกี่ยวกับความรัก หรือแม้แต่การแสดงออกถึงความสนใจต่อเพื่อเพศตรงข้าม ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความรักนี้ส่วนใหญ่จะเกิดในระยะวัยรุ่น ถึงแม้ว่าลักษณะของความรักจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล

ความรักในระยะวัยรุ่นตอนต้นที่มีต่อเพื่อนเพศตรงข้ามจะเป็นความรักที่ยังไม่ถาวร มักจะเป็นการชอบกันอย่างผิวเผิน โดยดูจากลักษณะภายนอก แต่เมื่อเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย เด็กจะชอบโดยดูทัศนคติ ความสนใจที่เหมือนกับตน ซึ่งทำให้ความรักที่เกิดขึ้นในวัยนี้ยาวนานกว่าความรักของวัยรุ่นตอนต้น

สามารถสรุปได้ว่าเด็กวัยนี้มีอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง โดยระดับความเข้มของอารมณ์แต่ละอย่างขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพดั้งเดิมของเด็ก และสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดอารมณ์ เด็กบางคนจะแสดงอารมณ์ออกมาให้ผู้อื่นทราบอย่างชัดเจน เช่น อารมณ์กลัว อารมณ์โกรธ อารมณ์วิตกกังวล ความรัก เป็นต้น อารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ประเภทใดก็มักจะมี ความรุนแรง เปลี่ยนแปลงง่าย การควบคุมอารมณ์ยังไม่ได้เท่าที่ควร เช่น บางครั้งเก็บกด บางครั้งพลุ่งพล่าน บางมันใจมากจนเกินไป เป็นต้น

บุคลิกภาพและพัฒนาการทางสังคม

Erikson (1963, อ้างใน ประไพพรรณ ภูมิวุฒสาร, 2530) เรียกระยะของวัยรุ่นว่าเป็นระยะของการพัฒนาความมีเอกลักษณ์แห่งตน หรือความสับสนในเอกลักษณ์หรือบทบาทแห่งตน (Identity V.S. Identity Confusion) โดยเชื่อว่าวัยรุ่นจะเป็นวัยที่พยายามค้นหาความเป็นตน หรือเอกลักษณ์แห่งตน พยายามค้นหาความต้องการที่แท้จริง บทบาทหน้าที่ ความสามารถแห่งตน เพื่อที่จะวางแผนชีวิตต่อไปในอนาคต ถ้าเด็กระยะนี้ประสบความสำเร็จในการหาเอกลักษณ์แห่งตน เด็กก็จะรู้บทบาทหน้าที่ และความต้องการของตน และสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักความสามารถของตน รวมทั้งมีการวางแผนที่เหมาะสมกับชีวิต ในทางตรงกันข้ามถ้าวัยรุ่นประสบความล้มเหลวในการหาเอกลักษณ์แห่งตน วัยรุ่นนั้นจะเกิดความสับสนในบทบาท หน้าที่ และความต้องการที่แท้จริงของตน ทำให้วัยรุ่นนั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีแบบแผนชีวิตที่แน่นอน เลือกอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

พัฒนาการทางสังคมในระยะวัยรุ่น

วัยรุ่นจะมีพัฒนาการทางสังคมบนพื้นฐานของพัฒนาการทางสังคมที่มีมาตั้งแต่วัยเด็ก กล่าวคือ วัยรุ่นจะผ่านขบวนการทำตามอย่างสังคม (Socialization Process) ซึ่งเป็นขบวนการเรียนรู้ทางสังคมเพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานของกลุ่ม หรือประเพณีวัฒนธรรมของสังคมที่ตนอยู่

ในระยะวัยรุ่น เด็กมีการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามความคาดหวังของสังคมมากขึ้น เด็กวัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สังคมคาดหวัง ซึ่งรวมถึงแบบแผนพฤติกรรมที่แสดงความเป็นวัยรุ่น ว่าวัยรุ่นควรแสดงพฤติกรรมอะไรและแสดงอย่างไร

เด็กวัยรุ่นที่ประสบปัญหาการปรับตัวทางสังคมสามารถแยกได้เป็น 2 พวก คือ พวกที่ล้มเหลวในสังคม (Unsocial) คือเด็กวัยรุ่นที่ประสบความล้มเหลวในระยะของพัฒนาการ เด็กพวกนี้จะละเลยพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วนอีกพวกหนึ่งคือ พวกที่ต่อต้านสังคม (Antisocial) พวกนี้จะเป็นเด็กวัยรุ่นที่รู้อยู่ตลอดเวลาว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ แต่ไม่ยอมทำตามพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม เนื่องจากสาเหตุส่วนตัวต่างๆ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในวัยรุ่นเป็นวัยของการค้นหาความเป็นตน เพื่อที่จะวางแผนชีวิตต่อไปในอนาคต นอกจากนั้นวัยรุ่นจะมีกลุ่มสังคมที่ขยายเพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มสามารถสนองความต้องการทางสังคมด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่นได้อีกด้วย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring)

ทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) ถูกเสนอขึ้นโดย Mark Snyder (1972 อ้างใน Snyder, 1979; 1974) แนวคิดนี้เน้นถึงความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออกของตน ซึ่งผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะสามารถควบคุมพฤติกรรมการแสดงออกของตนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมหรือบุคคลรอบข้าง มีความรู้สึกไวต่อสิ่งชี้แนะในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการสะท้อนถึงเจตคติ อารมณ์ หรือความรู้สึกนึกคิดภายในของตนมากกว่าที่จะทำตามสิ่งชี้แนะในสถานการณ์ แม้ว่าการแสดงออกนั้นอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมหรือบุคคลรอบข้างก็ตาม

ตัวตน : ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏตนในที่สาธารณะกับความเป็นตัวตนที่แท้จริง (The Self; Public appearances and private realities)

ในการกล่าวถึงความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลนั้น คนส่วนใหญ่อาจกล่าวว่าคนเรามีเพียงตัวตนในลักษณะเดียว เป็นลักษณะของตนที่แท้จริงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่สำหรับบางคนกลับมองว่าไม่ใช่ลักษณะเดียวเสมอไป ยิ่งไปกว่านี้มีความเชื่อที่ว่าตัวตนของคนเราเกิดจากการผสมผสานระหว่างลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รวมเข้ากลายเป็นตัวตนของคนนั้น ๆ ดังนั้นการแสดงออกของคนเราจึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการต่อสู้กันของตนในที่สาธารณะ กับความเป็นตัวตนที่แท้จริง

Snyder (1987) นำแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง “ตน” (the self) มาใช้ในการอธิบายถึงเรื่องการกำกับการแสดงออกของตน โดยเสนอถึงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏตนในที่สาธารณะกับความเป็นตัวตนที่แท้จริงของบุคคล โดยการปรากฏตนในที่สาธารณะเกิดขึ้นจากการมองโลกของบุคคลและพยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ของตนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมรอบข้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการพยายามที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมให้เหมาะสมกับสถานที่และเวลา

คนเรามีขอบเขตในการควบคุมการแสดงออกของตนเพื่อให้คนรอบข้างประทับใจที่ไม่เท่ากันซึ่งมันก็เป็นกลยุทธ์ในการใช้ชีวิตของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป สำหรับบางคนมีความรู้สึกไวต่อการปรากฏกายในที่สาธารณะอย่างมาก ทั้งในงานเลี้ยง การสัมมนา งาน การประชุมอย่างเป็นทางการหรือในทุก ๆ สภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะรักษาภาพพจน์ของตนไว้ คนเหล่านี้จะสังเกตการแสดงออกของตนเองอย่างระมัดระวัง แล้วปรับพฤติกรรมของตนเองให้มีภาพลักษณ์และการกระทำที่เป็นไปตามความต้องการของเหตุการณ์นั้น ๆ

มโนทัศน์ของการกำกับการแสดงออกของตน (The concept of self-monitoring)

คนเรามีความแตกต่างกันในการกำกับการแสดงออก (ทางสังเกต การจัดการ และการควบคุม) ในการปรากฏกายต่อหน้าที่สาธารณะชนและในการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ซึ่งผลของการมีกำกับการแสดงออกของตนเองที่ต่างกันนี้มีอิทธิพลต่อการมองโลก การปฏิสัมพันธ์ และกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลด้วย

ภาวะสันนิษฐานของการกำกับการแสดงออกของตน (The construct of self-monitoring)

Snyder (1974) ได้กล่าวว่าบุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) ซึ่งเป็นความปรารถนาและความสามารถที่จะควบคุมการแสดงออกของตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาในสังคม โดยการกำกับการแสดงออกของตนเองสามารถแบ่งการกำกับการแสดงออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง (high self-monitoring หรือ HSM) และผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (low self-monitoring หรือ LSM)

โดยทั้ง 2 มีลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง (high self-monitoring หรือ HSM) จะเป็นผู้ที่ไวต่อเรื่องการแสดงออกของตนเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่นในสถานการณ์ทางสังคมและใช้สถานการณ์เหล่านั้นเป็นสิ่งที่แนะนำในการแสดงออก มีแนวโน้มที่จะรับสิ่งที่พวกเขาพบเห็นหรือได้เรียนรู้มาเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นเมื่อประสบกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ จะสังเกตดูว่าคนอื่นมีความเห็นกับเหตุการณ์นั้นอย่างไรแล้วแสดงออกไปในทิศทางที่เป็นความต้องการของคนส่วนใหญ่ กล่าวคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะใช้กลวิธีที่มีความยืดหยุ่นในการจัดการโดยเลือกที่จะทำพฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในขณะนั้น

ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (low self-monitoring หรือ LSM) จะเป็นผู้ที่ไม่ตื่นตัวและไม่ไวต่อข้อมูลทางสังคม จะสร้างรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยใช้เจตคติ อารมณ์และความรู้สึกของตนเป็นทิศทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะถูกควบคุมโดยอารมณ์ในขณะนั้น และเจตคติของตน กล่าวคือ จะแสดงออกตามสิ่งที่ตนรู้สึกเป็น และการแสดงออกนั้นจะค่อนข้างคงที่มากกว่าที่จะเลือกแสดงให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือสิ่งที่แนะนำในขณะนั้น ไม่ใช้การจัดการความประทับใจในการที่จะปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กล่าวคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะใช้กลวิธีที่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่พวกเขาเป็นอยู่กับสิ่งที่พวกเขาทำ นั่นคือแสดงออกตามความรู้สึกของตนเองโดยไม่สนใจสิ่งที่แนะนำทางสังคม

อย่างไรก็ตามเราไม่สามารถตัดสินได้ว่าการกำกับการแสดงออกของตนสูงหรือต่ำอย่างใดดีหรือด้อยกว่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนทั้ง 2 รูปแบบ เป็นรูปแบบแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน จึงไม่อาจสรุปได้ว่ารูปแบบใดดีกว่ารูปแบบใด

พัฒนาการเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตน

ในตอนแรกที่ Snyder เสนอแนวคิดการกำกับการแสดงออกของตนนั้น Snyder เน้นถึงความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออกของตนเพื่อให้เป็นที่พึงปรารถนาในสังคม โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะคอยควบคุมการแสดงออกของตน เพื่อให้เป็นที่พึงปรารถนาของผู้อื่นในสังคม ดังนั้นจึงเป็นบุคคลที่มีความรู้สึกไวต่อสิ่งที่แนะนำทางสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และนำไปสู่การแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มี

การกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำจะเป็นผู้ที่ขาดความสามารถหรือขาดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตัว เช่นเดียวกับผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูง ดังนั้นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเจตคติ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลนั้น

ต่อมาภาวะสันนิษฐานการกำกับกับการแสดงออกของตน ได้ขยายแนวคิดจากเรื่องการควบคุมพฤติกรรมการแสดงออกไปสู่ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กล่าวคือ

บุคคลที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูง มีแนวโน้มที่จะนำเอาสิ่งที่เขาเห็นหรือได้เรียนรู้มาเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในทางปฏิบัติ และสร้างรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ช่วยส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมตามสถานการณ์ ในทางกลับกัน บุคคลที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำ ก็มักจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามหลักการ โดยใช้เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกของตน เป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

สิ่งสำคัญในการศึกษาวิจัยการกำกับกับการแสดงออกของตนในด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องธรรมชาติของมิตรภาพ ความสัมพันธ์ในเรื่องรักใคร่ การประยุกต์การกำกับกับการแสดงออกของตนต่อจิตวิทยา การโฆษณา การคัดเลือกพนักงาน เป็นต้น ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าไม่ควรใช้ค่านิยมในการตัดสินรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับกับการแสดงออกของตนสูง และการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการกำกับกับการแสดงออกของตนทั้ง 2 รูปแบบเป็นตัวแทนที่แสดงแนวทางการดำเนินชีวิต และวิธีการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลที่แตกต่างกันไปในแต่ละรูปแบบ ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะกล่าวว่ารูปแบบใดดีกว่ากัน

การสร้างและพัฒนามาตรวัดการกำกับกับการแสดงออกของตน

มาตรวัดการกำกับกับการแสดงออกของตน (The self-monitoring scale) นั้นได้รับการเสนอโดย Snyder (1972 อ้างใน Snyder, 1979; 1974) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวัดลักษณะการกำกับกับการแสดงออกของตนของแต่ละบุคคล

ทั้งนี้ Snyder (1974) ได้สร้างมาตรวัดการกำกับกับการแสดงออกของตน โดยประกอบด้วยข้อกระทง 41 ข้อ โดยประกอบด้วยข้อความที่มีลักษณะเป็นการพรรณนาลักษณะของตนเอง โดยผู้ตอบจะต้องเลือกว่าถูกหรือผิด และได้นำข้อกระทงทั้ง 41 ข้อนี้ ไปใช้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

สแตนฟอร์ด (Stanford University) จำนวน 192 คน แล้ววิเคราะห์ข้อกระทงเพื่อเลือกข้อกระทงที่มีความสอดคล้องภายในสูงสุดซึ่งเหลือข้อกระทงที่เหมาะสมทั้งหมด 25 ข้อ โดยข้อกระทงเหล่านี้สามารถแบ่งได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การแสดงตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม (concern with social appropriateness of one's self-presentation) เช่น “เมื่ออยู่ในงานเลี้ยง ฉันไม่พยายามที่จะทำหรือพูดในสิ่งที่คนอื่นชอบ”
2. การสนใจสิ่งชี้แนะทางสังคม เพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบในการแสดงตนให้เหมาะสมตามสถานการณ์ (attention to social comparison information as cues to situationally appropriate expressive self-presentation) เช่น “เมื่อใดที่ฉันไม่ทราบว่าคุณควรทำตัวอย่างใดในเหตุการณ์ในสังคม ฉันจะสังเกตพฤติกรรมของคนอื่นเพื่อเป็นแนวทาง”
3. ความสามารถที่จะควบคุม และปรับการแสดงตนและพฤติกรรมการแสดงออก (the ability to control and modify one's self-presentation and expressive behavior) เช่น “ฉันสามารถจ้องตาและพูดโกหกกับคนอื่นโดยรักษาสีหน้าไว้ได้ (เพื่อบทสรุปที่ถูกต้อง)”
4. การใช้ความสามารถในการแสดงออกในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจง (the use of this ability in particular situations) เช่น “เมื่อฉันไม่ชอบใคร ฉันอาจปิดบังความรู้สึกไว้โดยการเป็นเพื่อนกับพวกเขาได้”
5. การจัดรูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกของตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน (the extent to which one's expressive behavior and self-presentation are tailored and molded to fit particular social situations) เช่น “ในเหตุการณ์ที่แตกต่างกันและการปฏิสัมพันธ์กับคนที่แตกต่างกัน ฉันมักแสดงออกอย่างแตกต่างกันด้วย”

นอกจากนี้ Snyder (1974) ได้หาคุณภาพของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนทั้ง 25 ข้อ พบว่ามีความสอดคล้องภายใน ที่คำนวณด้วยสูตร KR-20 (Kuder-Richardson 20 reliability) เท่ากับ +.66 ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำในช่วงเวลา 1 เดือน เท่ากับ +.83 ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำในช่วงเวลา 2 เดือนเท่ากับ +.76 ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำในช่วงเวลา 2 เดือนครึ่งเท่ากับ +.71 และความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำในช่วงเวลา 3 เดือนครึ่งเท่ากับ +.77 สำหรับค่าความตรงของมาตรที่ได้จากการวิเคราะห์ความตรงตามสภาพจากการหาสหสัมพันธ์กับการประเมินลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนโดยกลุ่มเพื่อนมีค่าสัมพัทธ์เท่ากับ +.45

ต่อมาได้มีการพัฒนามาตรวัดการกำกับการแสดงออกในหลายงาน เช่น Lennox และ Wolfe (1984) ได้ปรับปรุงและพัฒนามาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Revised Self-Monitoring Scale) ให้มีการจำกัดมิติของกรกำกับการแสดงออกของตน ออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถที่จะปรับการแสดงออกของตน (The ability to modify self-presentation) และความไวต่อพฤติกรรมที่แสดงต่อผู้อื่น (sensitivity to the expressive behavior to others) โดยให้บุคคลระดับในคำถามแต่ละข้อที่สะท้อนถึงพฤติกรรมของตนเป็นมาตร 6 จุดตั้งแต่ 0 (ไม่จริงอย่างแน่นอน) จนถึง 5 (จริงอย่างแน่นอน) ซึ่งการพัฒนาของ Lennox และ Wolfe (1984) ได้ทำการศึกษา 4 เรื่อง ตั้งแต่การวิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรต้นฉบับ โดยนำข้อกระทง 19 ข้อ (ของ Snyder) และเพิ่มข้อกระทงอีก 28 ข้อ (6 จุด) ซึ่งมี 4 องค์ประกอบและนำมาวิเคราะห์มาพบว่ามีเหลือเพียง 2 องค์ประกอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มที่มีจำนวนแตกต่างกัน ได้แก่ 179 คน, 128 คน, 224 คน และ 201 คน ตามลำดับ ซึ่งผลที่ได้พบว่าคุณค่าความตรง (Validity) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 (13 ข้อ) โดย 7 ข้อแรก (วัดความสามารถที่จะปรับการแสดงออกของตน) เท่ากับ +.77 และ 6 ข้อหลัง (วัดความไวต่อพฤติกรรมที่แสดงต่อผู้อื่น) เท่ากับ +.70

ต่อมา Snyder และ Gangestad (1985) ได้นำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (SMS) ซึ่งสร้างโดย Mark Snyder ในปี 1974 ซึ่งมีข้อกระทงทั้งหมด 25 ข้อ มาพัฒนาต่อโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบไม่หมุนแกน และคัดเลือกข้อกระทงที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ +.15 หรือมากกว่า โดยลักษณะของการตอบของมาตรคล้ายกับของเดิมของ Snyder (1974) นั่นคือให้ผู้ตอบมาอ่านคำถามแล้วตอบว่า “ถูก” (True) เมื่อคำถามนั้นตรงกับบุคลิกภาพของตน หรือตอบว่า “ผิด” (False) เมื่อคำถามนั้นไม่ตรงกับบุคลิกภาพของตน (ข้อความทางลบจะถูกคิดโดยการกลับคะแนน) โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ซึ่งผลที่ได้พบว่าคุณค่าความสอดคล้องภายในโดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ +.70 ซึ่งมากกว่ามาตรวัดเดิมที่มีข้อกระทง 25 ข้อ (ในปี 1984 ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ +.66) และหาความสัมพันธ์กับมาตรเดิม (25 ข้อ) ได้ค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ +.93 แสดงว่ามาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน 18 ข้อนี้เป็นตัวบ่งชี้ที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบของมาตรนั้นมีอิสระ กล่าวคือ แต่ละองค์ประกอบจะวัดในสิ่งเดียวกันและไม่คาบเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ

ทั้งนี้ Snyder และ Gangedstad (1985) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของคนที่มีการจัดกระทำ 18 ข้อแล้วพบว่า มี 3 องค์ประกอบ คือ

1. การควบคุมการแสดงออกของตน (expressive self-control) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถที่จะควบคุมเรื่องของการแสดงออก
2. การแสดงออกทางสังคม (social stage presence) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกไม่ประหม่าในสถานการณ์ที่ตนต้องอยู่ในที่สาธารณะ
3. การแสดงตนตามความคาดหวังของผู้อื่น (other-directed self-presentation) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะแสดงออกในสถานการณ์ทางสังคม โดยแสดงในสิ่งที่ผู้อื่นชอบหรือคาดหวังให้ทำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการแสดงออกของตน

ในต่างประเทศได้มีการวิจัยที่ศึกษาเรื่องของการกำกับการแสดงออกของตนกับเรื่องต่างๆ มากมาย เช่น

Snyder, Gangestad, และ Simpson (1983) ได้ศึกษาเรื่องของการกำกับการแสดงออกของตนกับเรื่องการคบเพื่อนในการทำกิจกรรม ทั้งนี้ในการทดลอง Snyder และคณะ (1983) ได้ทดลองใน 2 เรื่องเพื่อที่จะตรวจสอบอิทธิพลของกระบวนการของการกำกับการแสดงออกของตนในเรื่องมิตรภาพ โดยในการทดลองแรกเน้นไปที่ความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำในการเลือกเพื่อนเป็นคู่สำหรับทำกิจกรรมในเวลาว่าง ซึ่งผลพบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นเลือกเพื่อนเป็นคู่ในการทำกิจกรรมเมื่อเพื่อนมีทักษะในการทำกิจกรรมเรื่องนั้น ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นเลือกเพื่อนเป็นคู่ในการทำกิจกรรมโดยใช้พื้นฐานคือเรื่องของความรู้สึกและความชอบที่เขามีต่อเพื่อนคนนั้น ส่วนในการทดลองที่สองใช้เพื่อตรวจสอบโครงสร้างภายในเกี่ยวกับความชอบสังคมของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ซึ่งผลพบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นชอบที่จะแบ่งแยกโลกทางสังคม (social world) เมื่อพวกเขาทำกิจกรรมกับคู่ที่เฉพาะ ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นชอบความเหมือนกันหรือไม่แตกต่างจากโลกทางสังคมเมื่อพวกเขาใช้เวลาไปกับเพื่อนที่มีความเหมือนกันกับพวกเขา

Snyder และ DeBono (1985) ได้ศึกษาเรื่องของการกำกับการแสดงออกของตนกับเรื่องของการโฆษณาซึ่งเป็นที่นิยมมากในแวดวงโฆษณา ทั้งนี้ในการทดลองของ Snyder และ DeBono ได้ทดลองใน 3 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยต้องการที่จะตรวจสอบปฏิกิริยาของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำต่อกลยุทธ์ในการโฆษณา โดยผู้วิจัยได้สร้างโฆษณาขึ้นมาโดยมีทั้งคำพูดและภาพ ทั้งสารในการนำเสนอจะอยู่บนพื้นฐานของการนำเสนอภาพลักษณ์และคุณภาพของสินค้า ในการศึกษาครั้งนี้ให้ผู้ร่วมการทดลองเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมินนิโซตา ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะรับรู้สินค้าว่าดีในทิศทางที่สามารถสร้างหรือเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีได้ ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นข้อมูลส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพของสินค้ามีความสำคัญเพราะมีประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกสินค้า ทั้งนี้โดยเป็นไปตามเจตคติเดิมของตน ซึ่งผลปรากฏว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะมีความชื่นชอบต่อเรื่องของการโฆษณาภาพลักษณ์สินค้า เต็มใจที่จะจ่ายเงินมากกว่าสำหรับสินค้า ถ้าได้รับการโฆษณาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสินค้าและเต็มใจที่จะลองผลิตภัณฑ์ ถ้าการตลาดนั้นแสดงให้เห็นว่ามีความน่าดึงดูดใจในภาพลักษณ์ ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นชื่นชอบต่อเรื่องของการโฆษณาที่เน้นคุณภาพของสินค้า เต็มใจที่จะจ่ายมากกว่าสำหรับสินค้าถ้าได้รับการโฆษณาเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าและเต็มใจที่จะลองผลิตภัณฑ์ถ้าการตลาดนั้นแสดงมีการอ้างเกี่ยวกับคุณภาพ ซึ่งจากการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำในเรื่องปฏิกิริยาต่อการประเมินสินค้าและการโฆษณาซึ่งมีพื้นฐานอยู่ที่ความดึงดูดใจของสินค้าและการอ้างเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า

Snyder และ Smith (1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันในการมีความสัมพันธ์กับเพื่อน โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะเน้นความคิดและความสัมพันธ์บนพื้นฐานของกิจกรรม ความมีชีวิตชีวา และความหนักแน่นของปฏิสัมพันธ์ สำหรับแนวคิดเรื่องความเข้ากันได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรับฟังและการแก้ไขปัญหา ความเห็นใจต่อกัน จะมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำจะเน้นแนวคิดและความสัมพันธ์บนพื้นฐานของอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งต่อกันความเข้ากันได้ และความคิดในเรื่องการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

Friedman และ Miller-Herringer (1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงความดีใจเมื่อได้รับชัยชนะในการแข่งขัน โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คน ด้วยวิธีบันทึกวิดีโอเทปในสภาพการณ์ที่ผู้ร่วมการทดลองอยู่ตามลำพังและอยู่กับผู้อื่นอีก 2 คน (ซึ่งเป็นผู้ช่วยวิจัย) ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะสามารถซ่อนความรู้สึกดีใจได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นไม่สามารถปิดบังอารมณ์และความรู้สึกของตนได้ และจะแสดงออกอย่างเปิดเผยในทุกสถานการณ์

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในประเทศที่ค่อนข้างหลากหลายเกี่ยวกับเรื่องของการกำกับการแสดงออกของตน เช่น

นิตยา รัตนพิชิต (2534) ได้วิจัยเพื่อศึกษาการทำนายความพึงพอใจในการทำงานแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน คือ ลักษณะงาน รายได้ โอกาสในการก้าวหน้า การบังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และความพึงพอใจในงานทั่วไปของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้นดินของ บริษัท การบินไทย จำกัด ด้วยคะแนนการกำกับการแสดงออกของตน โดยใช้แบบสำรวจการกำกับการแสดงออกของตนที่สร้างตามแนวทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตนของ Mark Snyder ในปี 1974 และได้มีการพัฒนาต่อในปี 1985 และแบบสำรวจความพึงพอใจในงานทั้ง 6 ด้านสร้างตามแนวมาตรฐาน Job Descriptive Index (JDI) และ Job In General (JIG) ของ Smith และคณะ (1985 อ้างในนิตยา รัตนพิชิต, 2534) กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้นดิน บริษัท การบินไทย จำกัด จำนวน 276 คน ตัวแปรอิสระในการวิจัย (JDI) 5 ด้านและความพึงพอใจในด้านทั่วไป (JIG) และซึ่งผลการวิจัยพบว่าคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนสามารถทำนายคะแนนความพึงพอใจในคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะงาน ด้านโอกาสในการก้าวหน้า ด้านการบังคับบัญชา ด้านผู้ร่วมงาน ด้านความพึงพอใจทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านรายได้ที่ไม่มีนัยสำคัญทางด้านสถิติ

ศิริณี ลิขิตวณิชกุล (2536) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินความดีใจดูจากรูปลักษณ์ภายนอกและคุณลักษณะภายในของบุคคลระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำโดยนำมาตรวจวัดการกำกับการแสดงออกของตน โดยทดลองใน 2 เรื่อง โดยผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดการกำกับการแสดงออกของตนที่พัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. วีระพร อูวรรณ โฉน และนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมรุ่นที่ 3 คณะจิตวิทยา และหาความตรงโดยมาตรฐานของ นิตยา รัตนพิชิต (2534) มาใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงใช้เวลาในการพิจารณาความดีใจดูจากลักษณะภายนอกของบุคคลนานกว่าผู้ที่มีการ

กำกับกับการแสดงออกของตนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ และตัดสินความดึงดูดใจจากรูปลักษณะภายนอกของบุคคลมากกว่า แม้ว่าบุคคลจะมีรูปลักษณะภายในที่ไม่พึงปรารถนามากกว่าผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำ ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำใช้เวลาในการพิจารณาความดึงดูดใจจากรูปลักษณะภายในของบุคคลนานกว่าผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูง ตัดสินความดึงดูดใจจากคุณลักษณะภายในของบุคคล แม้จะมีรูปลักษณะภายนอกที่ไม่ดึงดูดใจมากกว่าผู้มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูง

ออรอนงค์ พิณรุฑ์ (2538) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในการประเมินสินค้าของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ และได้รับสารจากโฆษณาที่มีตัวแปรแหล่งและคุณภาพของข้อโต้แย้งต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วยนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 128 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำอย่างละ 64 คน เข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 4 เงื่อนไข ได้แก่ นางแบบที่ดึงดูดใจและข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายที่ดึงดูดใจและข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกายที่เชี่ยวชาญและข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายที่เชี่ยวชาญและข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกาย ผลการทดลองปรากฏว่าผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบมีลักษณะดึงดูดและมีข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายไปในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบมีลักษณะดึงดูดและมีข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบเป็นลักษณะผู้เชี่ยวชาญและมีข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายไปในทางบวกไม่แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบเป็นลักษณะผู้เชี่ยวชาญและมีข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกาย ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบที่มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายไปในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบที่มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบที่มีลักษณะดึงดูดและมีข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนักร่างกายไปในทางบวกไม่แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำที่ได้ดูภาพโฆษณาที่นางแบบที่มีลักษณะดึงดูดและมีข้อโต้แย้งที่ไม่มีน้ำหนักร่างกาย

รสนิน สุรสนธิ (2540) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตเกี่ยวกับการลิตรอนเสรีภาพใช้เหตุผลส่วนบุคคล (PER) แบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอก (IMPER) และไม่มีลิตรอน (NO) ระหว่างผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยจำนวน 120 คน โดยผู้ร่วมการทดลองเข้าเงื่อนไข 6 เงื่อนไข ได้แก่ LSM-PER, LSM-IMPER, LSM-NO, HSM-PER, HSM-IMPER และ HSM-NO และทดลอง 2 ครั้ง ในครั้งแรกให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทปของเทป 4 ม้วน หลังจากนั้นอีก 2 วัน นัดผู้ร่วมการทดลองเพื่อหาเทปมาให้เลือกเป็นของตอบแทน เมื่อถึงวันนัด กลุ่มแรกผู้วิจัยได้ตัดเทปออกไป 1 ม้วนจากการพิจารณาบุคลิกภาพและคะแนนในวิชาต่างๆของผู้ร่วมการทดลอง กลุ่มที่ 2 บอกว่าเทปไม่มีพอเพราะที่ร้านขายหมดแล้วสั่งมาให้ไม่ทัน ส่วนกลุ่มควบคุมให้สามารถเลือกเทปได้ทั้ง 4 ม้วน ทั้งนี้สำหรับการวัดปฏิภิจิรยาทางจิต วัดจากการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 ต่อภาพอันดับที่ 3 ที่มีให้เลือกเป็นของตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยพบว่ามี ความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในเรื่องของปฏิภิจิรยาทางจิตภายใต้เงื่อนไขการทดลองที่แตกต่างกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ LSM-PER มีปฏิภิจิรยาทางจิตมากกว่า HSM-NO ($p < .001$) LSM-PER มีปฏิภิจิรยาทางจิตมากกว่า LSM-NO ($p < .001$) HSM-PER มีปฏิภิจิรยาทางจิตมากกว่า HSM-IMPER ($p < .05$) HSM-PER มีปฏิภิจิรยาทางจิตมากกว่า HSM-NO ($p < .001$)

ภาสกร รัตนปนัดดา (2544) ได้วิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำต่อแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีคู่รักจำนวน 400 คนและผู้ที่ไม่ทำงานซึ่งมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปและมีคู่รัก โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 23-27 ปี จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำเลือกคุณลักษณะที่แตกต่างกันในบางด้าน โดยมี 5 คุณลักษณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ได้แก่ มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน รูปร่างหน้าตาดี ฐานะทางบ้านดี สถานภาพสังคมดี และมี 4 คุณลักษณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำเลือกมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ได้แก่ มีความเชื่อและค่านิยมคล้ายกัน มีประสบการณ์ทางเพศ ซื่อสัตย์และไวใจได้ และระดับการศึกษาทัดเทียมกัน และผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำนั้นเลือกไม่แตกต่างกันในบางด้าน (6 คุณลักษณะ ได้แก่ มีความรับผิดชอบ มีสติปัญญาดี มีพ่อแม่ที่ดี มีความเมตตาและคำนึงถึงผู้อื่น บุคลิกภาพน่าตื่นเต้น และมีความดึงดูดใจทางเพศ) นอกจากนี้นิสิตนักศึกษาและผู้ที่ไม่ทำงานที่มีการกำกับการแสดงออกของตนประเภทเดียวกันมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกัน

รัตนาวลี มั่นทรัพย์ (2544) ได้วิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของอารมณ์ชั่วขณะที่มีต่อความ
 สุภาพของภาษาที่ใช้ในการขอร้องในสถานการณ์ง่ายและสถานการณ์ยากระหว่างผู้ที่มีการกำกับ
 การแสดงออกของตนสูงและต่ำ โดยใช้ผู้ร่วมการทดลองเป็นนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 120 คน
 แบ่งเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ทั้งนี้รูปแบบที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็น
 แบบ 2 (อารมณ์ชั่วขณะที่เป็นอารมณ์ทางบวกกับทางลบ) x 2 (สถานการณ์ในการขอร้องที่ง่ายกับ
 ยาก) ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองเข้าเงื่อนไข เงื่อนไขละ 30 คน ในการทดลองผู้ร่วมการทดลองถูก
 เหนี่ยวนำให้เกิดอารมณ์ทางบวกหรือทางลบตามเงื่อนไขที่ได้รับ หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทั้ง
 4 เงื่อนไขเขียนคำพูดที่ใช้ในการขอร้องในเหตุการณ์ที่ยากและง่ายอย่างละ 2 เหตุการณ์ หลังจากนั้น
 นำไปประเมินความสุภาพของภาษาที่ใช้ในการขอร้อง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีการกำกับการ
 แสดงออกของตนสูงใช้ภาษาที่มีความสุภาพในการขอร้องมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออก
 ของตนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ และผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง เมื่อมีอารมณ์ชั่วขณะใน
 ทางบวกและทางลบใช้ภาษาที่มีความสุภาพในการขอร้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

พฤติกรรมการแต่งกายผิดระเบียบ

ในปัจจุบันจะเห็นว่านิสิตนักศึกษาต่างก็มีอิสระกันมากขึ้น ไม่ว่าจะในรูปแบบของการคิด
 การแสดงออก รวมไปถึงการแต่งกายที่ตามกระแสนิยม ซึ่งก็มีนิสิตนักศึกษาจำนวนมากที่แต่งชุด
 นิสิต ชุดนักศึกษา ตามกระแสนิยม ไม่ได้แต่งตัวตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เช่น กระโปรง
 นิสิต นักศึกษาหญิงจากปกติที่เป็นเอวสูงก็กลายเป็นเอวต่ำ ส่วนนิสิตนักศึกษาชายกางเกงที่
 ปกติต้องเป็นขากระบอกก็กลายเป็นขาเล็กหรือกางเกงยีนส์ นอกจากนี้ก็ยังมีกรสวมรองเท้า
 ผ้าใบเหยียบส้นแทนรองเท้าหนัง เป็นต้น ซึ่งทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดเครื่องแบบ
 ปกติสำหรับนิสิตชายและหญิง ไว้ดังนี้

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตชาย ประกอบด้วย

1. เสื้อเชิ้ตทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย ให้ใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกง
2. กางเกงขายาวแบบสากล ทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ
3. ถุงเท้าสีดำ
4. รองเท้าหนังสีดำ หุ้มส้น
5. เข็มขัดหนังสีดำ ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูป
 สี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย

5. เนคไทมีตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตหญิง ประกอบด้วย

1. เสื้อทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร ตัวเสื้อขนาดพองาม คอเสื้อแบบคอหู้ยี้ปลายแหลม ปกยาวพอสมควร เดินตะเข็บตามขอบปกให้ปรากฏ ตะเข็บข้างนอกด้วยความยาวของเสื้อให้เลยตะเข็บเล็กน้อย เพื่อให้กระโปรงทับให้มิดชิด สบาย่าเป็นสายขนาดพองามด้านหลังของตัวเสื้อที่กึ่งกลางตัวได้สามทำจีบชนิด ครีบกว้าง 3 เซนติเมตร 1 จีบ ด้านหน้าผ้าอกตรงโดยตลอดมีสายกว้างขนาด 3 เซนติเมตร ติดคุมโลหะสีเงินขนาดเล็กดุนเป็นรูปพระเกี้ยว 5 ดุม แขนเสื้อเป็นแขนสั้น เนื้อข้อศอก 6 เซนติเมตร ปลายแขนมีผ้าอีกอีกชิ้นหนึ่งตลบขึ้น ส่วนที่ตลบกลับตรง ท้องแขนกว้าง 3 เซนติเมตรตรงหลังแขนกว้าง 6 เซนติเมตร การเดินตะเข็บตัวเสื้อทุก ตะเข็บให้เดินตะเข็บคู่
2. ตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย ทำด้วยโลหะสีเงินสูง 3 เซนติเมตร ประทับที่อกเสื้อเบื้องขวา
3. เข็มขัดทำด้วยสีกหลาดหรือหนังกลับสีน้ำตาลเข้ม กว้าง 3.5 เซนติเมตร เป็นเข็มขัดครูด ปลายแหลม หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 4 เซนติเมตร ดุนเป็นรูปพระเกี้ยว คาดทับรอยต่อที่กระโปรงทับเสื้อ ห้ามใช้เข็มขัดแบบอื่นนอกจากระบุไว้
4. กระโปรงทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ ไม่มันแวววาว ไม่มีลวดลาย ความยาวคลุมเข่าแบบเรียบร้อยรัดกุม ห้ามใช้ผ้ายีน ผ้าสักหลาด ผ้าลูกฟูก ผ้าลูกไม้
5. รองเท้าหุ้มส้นหรือมีสายรัดส้น แบบสุภาพ สีดำ ขาว น้ำตาล กรมท่า หรือเทา

จากกรณีดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกันจัดโครงการรณรงค์เรื่องการแต่งกายของนิสิตนักศึกษา โดยทำเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและการแต่งกายด้วยชุดลำลองภายในมหาวิทยาลัย

รศ.ดร.บุญสม เลิศทวีตวงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2550 กล่าวว่า เห็นด้วยกับการรณรงค์ในระดับชาติเพื่อไม่ให้แต่งตามกระแสแฟชั่นเกินไป หากกระทรวงศึกษาธิการเชิญจะไปร่วมประชุมในวันที่ 25 มิถุนายนนี้ ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีนิสิตประมาณ 3 หมื่นคน จึงให้นิสิตรณรงค์กันเอง จะให้แก่นำนิสิตแต่ละคณะรวม 6,000 คน

คิดเป็น 20% ช่วยรณรงค์ตั้งแต่วันรับน้องใหม่ แนะนำให้รุ่นน้องปี 1 แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ส่วนใหญ่นิสิตชั้นปีที่ 1 รวมทั้งหมด 25% รวมถึงชั้นปีอื่นๆ อีก 25% โดยรวม 70% แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ส่วนที่เหลืออีก 30% เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3-4 ที่แต่งกายถูกระเบียบบ้างผิดระเบียบตาม กระแสแฟชั่น จะถูกลงโทษ

โดยทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะให้นิสิตแต่ละคน เมื่อเข้าชั้นปีที่ 1 จนจบการศึกษามี คะแนนความประพฤติคนละ 100 คะแนน แต่ละคนจะมีคณะกรรมการวินัยพิจารณาโทษ หากแต่งกายผิดระเบียบ ถ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ครั้งแรกจะตักเตือนก่อน ครั้งที่ 2 จะตัดคะแนน 5 คะแนน และครั้งที่ 3 เชิญผู้ปกครอง ส่วนรุ่นที่ชั้นปีอื่น ๆ จะถูกลงโทษโดยตัดคะแนนความประพฤติ 5 คะแนน และให้รณรงค์แต่งกายชุดนิสิตให้ถูกต้อง หากถูกหักคะแนนความประพฤติ 40 คะแนน จะถูกพักการเรียน อีกทั้งขอให้คณะและหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันช่วยดูแล ถ้าแต่งกายไม่ถูกระเบียบ จะไม่ให้เข้าชั้นเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และติดต่อเรื่องต่าง ๆ จนกว่าจะแต่งกายถูกระเบียบ ส่วนชุดลำลองนั้นก็ให้แต่งให้เหมาะสม ถ้าใส่รองเท้าแตะจะไม่ให้ขึ้นตึกหรืออาคารเรียน (คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2550 : ระบบออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้น พฤติกรรมการแต่งกายผิดระเบียบ จึงหมายถึง การแต่งชุดนิสิตที่ผิดไปจากระเบียบการแต่งกายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดังที่กล่าวไว้ข้างต้น เช่น การใส่กระโปรงที่สั้นและต่ำเกินไป ใส่รองเท้าผ้าใบ ใส่กางเกงขาลีเก้นเกินไป เป็นต้น ซึ่งนิสิตและนักศึกษาเหล่านั้นนั้นก็ไม่ได้รู้สึกว่าตนเองแต่งกายผิดระเบียบแต่อย่างไร ด้วยความรู้สึกที่ว่าใคร ๆ เค้าก็ใส่กันแบบนี้ ไม่ใช่ผิดระเบียบหรือไม่ และความรู้สึกดังกล่าวนี้ก็เริ่มแพร่กระจายมากขึ้นเรื่อย ๆ อันเนื่องมาจากวัยรุ่นนั้นเป็นวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง และเป็นวัยที่มีความต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอีกด้วย

สำหรับการศึกษาเรื่อง การกำกับการแสดงออกของตนกับพฤติกรรมการแต่งกายของนิสิตนั้นยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษา แต่ผู้วิจัยคิดว่า การกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) ซึ่งก็คือ การที่บุคคลสามารถควบคุมกำกับดูแลพฤติกรรมที่แสดงออกของตนเอง ซึ่งบางคนนั้นมีการแสดงออกที่คงเส้นคงวาเหมือนกันไม่ว่าจะเจอกับสถานการณ์ใดก็ตาม แต่บางคนนั้นมีการแสดงออกที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปนั้นน่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแต่งกายของนิสิตโดย ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง (high self-monitoring หรือ HSM) นั้นน่าจะจะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ผิดระเบียบ ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (low self-monitoring หรือ LSM) นั้นน่าจะจะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ถูกระเบียบ

เพราะปัจจุบันนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ที่แต่งกายชุดนิสิตผิวดำระเบียบนั้น น่าจะเกิดจากการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม เช่น เพื่อน ดารา เป็นต้น หรือดูจากกระแสนิยม เกี่ยวกับการแต่งกายชุดนิสิตในปัจจุบัน แล้วจึงแต่งกายชุดนิสิตผิวดำระเบียบตามสภาพแวดล้อม หรือกระแสนิยมดังกล่าว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ซึ่งจะไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแบบใคร มีความคงเส้นคงวา มุ่งถือกฎเกณฑ์ของตนเอง นั่นก็คือการแต่งกายชุดนิสิตที่ถูกระเบียบ โดยไม่ปรับตัวตามสภาพแวดล้อมหรือกระแสนิยมซึ่งก็คือ การแต่งกายชุดนิสิตที่ผิวดำระเบียบนั่นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ การกำกับกับการแสดงออกของตน โดยแบ่งออกเป็นการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและการกำกับกับการแสดงออกของตนต่ำ

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การแต่งเครื่องแบบของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งออกเป็นการแต่งกายตามระเบียบการแต่งกายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและไม่แต่งกายตามระเบียบการแต่งกายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของการกำกับกับการแสดงออกของตน โดยใช้ทฤษฎีการกำกับกับการแสดงออกของตน และทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการ (จิตวิทยาวัยรุ่น)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 180 คน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) หมายถึง การสังเกต ควบคุม พฤติกรรมและการแสดงออกของตนเมื่ออยู่ในสถานการณ์ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม

1.1 ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง (high self-monitoring หรือ HSM) หมายถึง บุคคลที่สังเกตและแสดงพฤติกรรมของตนเองอย่างระมัดระวัง มีการปรับตัว เปลี่ยน พฤติกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและคนที่เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ด้วย พฤติกรรมของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะถูกกำหนดโดยสิ่งชี้แนะจากสถานการณ์ทางสังคม ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับเจตคติและความรู้สึกที่แท้จริงของตัวบุคคลเอง

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนอยู่ในกลุ่มที่มีคะแนนสูง ร้อยละ 27 ของผู้ตอบทั้งหมด

1.2 ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (low self-monitoring หรือ LSM) หมายถึง บุคคลที่ใช้ความคิด ความรู้สึก เจตคติ อารมณ์และค่านิยม ไปจนถึงลักษณะนิสัยที่แท้จริงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของตนเอง เป็นผู้ที่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงการแสดงออกของตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และขาดทักษะในการปรับปรุงการแสดงออกของตน หรือขาดเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนอยู่ในกลุ่มที่มีคะแนนต่ำร้อยละ 27 ของผู้ตอบทั้งหมด

2. การแต่งชุดนิสิตผิระเบียบ หมายถึง การแต่งชุดนิสิตที่ผิดไปจากระเบียบการแต่งกายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น การใส่กระโปรงที่สั้นและต่ำเกินไป ใส่รองเท้าผ้าใบ ใส่กางเกงขาลีเก้นไป เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เราสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการกำกับการแสดงออกของตนที่ได้นี้ไปประยุกต์ใช้กับด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวัยรุ่นได้

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 193 คน เพศชาย 93 คน เพศหญิง 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต
2. รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต
3. มาตราวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-Monitoring Scale)

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือแต่ละชนิดดังนี้

1. ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต

เป็นประกาศจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง การแต่งกายในชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบปกติของนิสิตดังนี้

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตชาย ประกอบด้วย

1. เสื้อเชิ้ตทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย ให้ใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกง
2. กางเกงขายาวแบบสากล ทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ
3. ถุงเท้าสีดำ
4. รองเท้าหนังสีดำ หุ้มส้น
5. เข็มขัดหนังสีดำ ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าดูเป็นรูปพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย
6. เนคไทมีตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตหญิง ประกอบด้วย

1. เสื้อทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร ตัวเสื้อขนาดพองาม คอเสื้อแบบคอจีตปลายแหลม ปกยาวพอสมควร เดินตะเข็บตามขอบปกให้ปรากฏ ตะเข็บข้างนอกด้วยความยาวของเสื้อให้เลยสะเอวเล็กน้อย เพื่อให้กระโปรงทับให้มิดชิด สาบ่าเป็นสาบขนาดพองามด้านหลังของตัวเสื้อที่กึ่งกลางตัวได้สาบทำจีบชนิดครึ่ง กว้าง 3 เซนติเมตร 1 จีบ ด้านหน้าผ่าอกตรงโดยตลอดมีสาบกว้างขนาด 3 เซนติเมตร ติดคุมโลหะสีเงินขนาดเล็กดูเป็นรูปพระเกี้ยว 5 ดุม แขนเสื้อเป็นแขนสั้นเหนือข้อศอก 6 เซนติเมตร ปลายแขนมีผ้าอีกอีกชิ้นหนึ่งตลบขึ้น ส่วนที่ตลบกลับตรงท้องแขนกว้าง 3 เซนติเมตร ตรงหลังแขนกว้าง 6 เซนติเมตร การเดินตะเข็บตัวเสื้อทุกตะเข็บให้เดิน ตะเข็บคู่
2. ตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย ทำด้วยโลหะสีเงินสูง 3 เซนติเมตรประทับที่อก เสื้อเบื้องขวา
3. เข็มขัดทำด้วยสักหลาดหรือหนังกลับสีน้ำตาลเข้ม กว้าง 3.5 เซนติเมตรเป็นเข็มขัดรูต ปลายแหลม หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 4 เซนติเมตร ดูเป็นรูปพระเกี้ยว คาดทับรอยต่อที่กระโปรงทับเสื้อ ห้ามใช้เข็มขัดแบบอื่นนอกจาก ระบุไว้
4. กระโปรงทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ ไม่มันแวววาว ไม่มีลวดลาย ความยาวคลุมเข่า แบบเรียบร้อยรัดกุม ห้ามใช้ผ้ายีน ผ้าสักหลาด ผ้าลูกฟูก ผ้าลูกไม้
5. รองเท้าหุ้มส้นหรือมีสายรัดส้น แบบสุภาพ สีดำ ขาว น้ำตาล กรมท่า หรือเทา

2. รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต

จากประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต ผู้วิจัยก็ได้นำ ลักษณะต่าง ๆ ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบนี้ มาทำเป็นรายการเพื่อตรวจสอบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีการแต่งกายที่ผิดไปจากระเบียบการแต่งกายส่วนใดบ้าง และมากน้อยเพียงใด

3. มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-Monitoring Scale)

มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-Monitoring Scale) สร้างขึ้นโดย Mark Snyder ในปี 1974 และถูกนำมาแปลและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์ ศีราจค์ ทับสายทอง หลังจากนั้นก็ได้นำมาพัฒนาและเรียบเรียงโดย นาย ชาติชาย ทรัพย์รุ่งทิวผล ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร และรองศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ (2552) โดยมีขั้นตอนการพัฒนาและเรียบเรียงดังนี้

1. นำมาตรการการกำกับการแสดงออกของตนซึ่งถูกนำมาแปลและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์ ศีราจค์ ทับสายทอง ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่นทั้งหมด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการวิเคราะห์ค่า CITC จากข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 5 ข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach Alpha) เท่ากับ .338
3. จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาตรวัดไปปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบสำนวนภาษาพร้อมกับ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร และรองศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณเพื่อให้เนื้อหาของข้อกระทงนั้นมีความชัดเจนขึ้นและมีทิศทางที่ชัดเจนว่ามีความหมายเป็นบวกหรือลบตรงตามความหมายของข้อกระทง
4. หลังจากนั้นนำมาตรการการกำกับการแสดงออกของตนซึ่งได้ถูกพัฒนาและเรียบเรียงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4
5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่นทั้งหมด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการวิเคราะห์ค่า CITC จากข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 10 ข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach Alpha) เท่ากับ .858

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาแจกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง 1 คนจะได้รับแบบสอบถามคนละ 1 ชุด จำนวน 3 หน้า ประกอบด้วย ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต และมาตรการจัดการกับการแสดงออกของตน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวนและร้อยละ
2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติไคกำลังสอง (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 193 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และใช้การวิเคราะห์แบบ Chi-Square ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการแต่งกายของนิสิตจำแนกตามเพศ (n=193)

พฤติกรรมการแต่งกาย	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผิดตามระเบียบการแต่งกาย	68	73.1	40	40	108	56
ถูกต้องตามระเบียบการแต่งกาย	25	26.9	60	60	85	44
รวม	93	100	100	100	193	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแต่งกายที่ผิดไปจากระเบียบการแต่งกายมากกว่าที่แต่งตัวถูกต้องตามระเบียบการแต่งกาย โดยมีนิสิตที่แต่งกายผิดระเบียบมีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนนิสิตที่แต่งกายถูกระเบียบมีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเพศชายนั้นมีการแต่งกายที่ผิดระเบียบมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวนนิสิตที่แต่งกายผิดระเบียบจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7 ของเพศชาย ในขณะที่เพศหญิงมีนิสิตที่แต่งกายผิดระเบียบจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของเพศหญิง

ตารางที่ 2

พฤติกรรมกรรมการแต่งกายผิดระเบียบของเพศชายจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ

พฤติกรรมกรรมการแต่งกาย	จำนวน	ร้อยละ
เสื้อ		
ถูกระเบียบ	3	4.4
ผิดระเบียบ	65	95.6
รวม	68	100
กางเกง		
ถูกระเบียบ	23	33.8
ผิดระเบียบ	45	66.2
รวม	68	100
ถุงเท้า		
ถูกระเบียบ	47	69.1
ผิดระเบียบ	21	30.9
รวม	68	100
รองเท้า		
ถูกระเบียบ	7	10.3
ผิดระเบียบ	61	89.7
รวม	68	100
เข็มขัด		
ถูกระเบียบ	55	80.9
ผิดระเบียบ	13	19.1
รวม	68	100
เนคไท		
ถูกระเบียบ	26	38.2
ผิดระเบียบ	42	61.8
รวม	68	100

จากตารางที่ 2 พบว่านิสิตชายที่แต่งกายผิดระเบียบนั้นมีการแต่งกายผิดระเบียบในเรื่องของเสื้อนิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.6 ของนิสิตชายที่แต่งกายผิดระเบียบ รองลงมาเป็นเรื่องรองเท้า คิดเป็น 89.7 ของนิสิตชายที่แต่งกายผิดระเบียบ และกางเกง คิดเป็นร้อยละ 66.2 ของนิสิตชายที่แต่งกายผิดระเบียบ ตามลำดับ

ตารางที่ 3

พฤติกรรมกรรมการแต่งกายผิดระเบียบของเพศหญิงจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ

พฤติกรรมกรรมการแต่งกาย	จำนวน	ร้อยละ
เสื้อ		
ถูกระเบียบ	35	87.5
ผิดระเบียบ	5	12.5
รวม	40	100
พระเกี้ยว		
ถูกระเบียบ	40	100
ผิดระเบียบ	0	0
รวม	40	100
เข็มขัด		
ถูกระเบียบ	40	100
ผิดระเบียบ	0	0
รวม	40	100
กระโปรง		
ถูกระเบียบ	4	10
ผิดระเบียบ	36	90
รวม	40	100
รองเท้า		
ถูกระเบียบ	15	37.5
ผิดระเบียบ	25	62.5
รวม	40	100

จากตารางที่ 3 พบว่านิสิตหญิงที่แต่งกายผิดระเบียบนั้นมีการแต่งกายผิดระเบียบในเรื่องของกระโปรงนิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 ของนิสิตหญิงที่แต่งกายผิดระเบียบ รองลงมาเป็นเรื่องเท้า คิดเป็น 62.5 ของนิสิตหญิงที่แต่งกายผิดระเบียบ และเหลือคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของนิสิตหญิงที่แต่งกายผิดระเบียบ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิติตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 193 คน เป็นเพศชายจำนวน 93 คน และเพศหญิงจำนวน 100 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำจึงได้มีการคัดกลุ่มตัวอย่างโดยการนำคะแนนที่ได้จากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งหมดจำนวน 193 คน มาเรียงจากสูงมาต่ำ หลังจากนั้นตัดกลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนเองไม่ชัดเจน (กลุ่มกลาง) ออก โดยใช้การตัดกลุ่มสูงที่ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 และตัดกลุ่มต่ำที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 เพื่อเข้าสู่เงื่อนไขของงานวิจัยโดยจะคงเหลือนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ จำนวน 102 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนและร้อยละพฤติกรรมการแต่งกายของนิสิตจำแนกตามการกำกับการแสดงออกของตน

พฤติกรรมการแต่งกาย	การกำกับการแสดงออกของตน					
	กลุ่มต่ำ		กลุ่มสูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ถูกต้องตามระเบียบการแต่งกาย	36	70.59	20	39.22	56	54.9
ผิดตามระเบียบการแต่งกาย	15	29.41	31	60.78	46	45.1
รวม	51	100	51	100	102	100

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่ากลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะมีพฤติกรรมการแต่งกายที่ถูกระเบียบเป็นจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 ในขณะที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะมีพฤติกรรมการแต่งกายที่ผิดระเบียบเป็นจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78

ทั้งนี้เมื่อนำกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่ได้จากการจัดกลุ่มตัวอย่างแล้ว มาทดสอบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยค่าสถิติ Chi-square

โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดยที่ $E_{ij} = r_i \times c_j / N$

กำหนดให้ χ^2 แทนค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)

O_{ij} แทนค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)

E_{ij} แทนค่าความถี่ที่ได้จากความคาดหวัง (Expert Frequency)

N แทนจำนวนกลุ่มตัวแปร

r_i แทนจำนวนข้อมูลคุณลักษณะตามแนวนอนในระดับที่ i

c_j แทนจำนวนข้อมูลคุณลักษณะตามแนวตั้งในระดับที่ j

โดยค่า $Degree\ of\ freedom = (C-1)(R-1) = 1$

$Critical\ Value = 3.841$

ตารางที่ 5

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิติตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (n=102)

		การกำกับการแสดงออกของตน			
		กลุ่มต่ำ	กลุ่มสูง	รวม	Chi-Square
พฤติกรรมกรรมการแต่งกาย	ถูกระเบียบ	36	20	56	4.57*
	ผิดระเบียบ	15	31	46	
รวม		51	51	102	

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิติตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่าการกำกับการแสดงออกของตนมีความสัมพันธ์กับการแต่งชุดนิติตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่า Chi-square เท่ากับ 4.57 ซึ่งมากกว่าค่าในตารางที่ $df = 1$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.841 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่านิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมกรรมการแต่งกายชุดนิติตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จำนวน 36 คน) ในขณะที่นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมกรรมการแต่งกายชุดนิติตที่ผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จำนวน 31 คน)

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยพบว่า การกำกับการแสดงออกของตุนั้นมีความสัมพันธ์กับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง (จำนวน 36 คน) (Chi-Square = 4.57, $p < .05$) กล่าวคือ กลุ่มที่มีคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ซึ่งก็คือ กลุ่มที่จะแสดงออกตามสิ่งที่ตนรู้สึกเป็น และการแสดงออกนั้นจะค่อนข้างคงที่มากกว่าที่จะเลือกแสดงให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือสิ่งที่นะในขณะนั้น ไม่ใช้การจัดการความประทับใจในการที่จะปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กล่าวคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะใช้กลวิธีที่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่พวกเขาเป็นอยู่กับสิ่งที่พวกเขาทำ นั่นคือแสดงออกตามความรู้สึกของตนเองโดยไม่สนใจสิ่งที่นะทางสังคมนั้นจะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Snyder (1987) ที่พบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำนั้นจะเป็นผู้ที่มีการแสดงออกของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับทัศนคติและความเชื่อของตนเองมากกว่า ดังนั้นพฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จึงค่อนข้างคงที่ต่อสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างออกไป โดยสามารถอภิปรายได้ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ จากลักษณะของนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนเองต่ำดังที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ทำให้นิสิตมีความคิดหรือกฎเกณฑ์เป็นของตนเองในการแต่งกายชุดนิสิต ซึ่งจะเห็นได้จากการให้เหตุผลในแบบสอบถาม อาทิเช่น ชุดนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นชุดที่มีเกียรติเราจึงควรแต่งให้ถูกต้องเพื่อให้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของมหาวิทยาลัย การแต่งชุดนิสิตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ลำบากอะไร เพราะเราก็ซื้อมาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 แล้ว หรือการมองว่านิสิตที่แต่งกายชุดนิสิตผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเป็นการไม่เคารพและไม่ให้เกียรติ

สถาบัน เป็นต้น จึงส่งผลให้นิสิตมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิตินิตฤกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในขณะที่นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิตินิตที่ผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (จำนวน 31 คน) ($\text{Chi-Square} = 4.57, p < .05$) กล่าวคือ กลุ่มที่มีคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนสูง ซึ่งก็คือ กลุ่มที่ไวต่อเรื่องการแสดงออกของตนเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่นในสถานการณ์ทางสังคมและใช้สถานการณ์เหล่านั้นเป็นสิ่งที่ชี้แนะในการแสดงออกมีแนวโน้มที่จะรับสิ่งที่พวกเขาพบเห็นหรือได้เรียนรู้มาเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นเมื่อประสบกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ จะสังเกตดูว่าคนอื่นมีความเห็นกับเหตุการณ์นั้น อย่างไรแล้วแสดงออกไปในทิศทางที่เป็นความต้องการของคนส่วนใหญ่ กล่าวคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะให้กลวิธีที่มีความยืดหยุ่นในการจัดการโดยเลือกที่จะทำพฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปนั้น จะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิตินิตผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Snyder (1987) ที่พบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นจะเป็นผู้ที่ให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อมหรือสิ่งแวดล้อมทางสังคม ดังนั้นคนกลุ่มนี้ จะมีความในการสื่อสารและแสดงออกถึงความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่ไม่ใช่ภาษาพูดได้ชัดเจนกว่า โดยสามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลดังนี้ จากลักษณะของนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนเองสูงดังที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ประกอบกับในปัจจุบันพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิตินิตผิดระเบียบนั้นมีจำนวนมากขึ้นซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากกระแสนิยมเกี่ยวกับการแต่งกายชุดนิตินิตในปัจจุบัน ดังนั้นเมื่อนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงไปอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว จึงเกิดการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม เช่น เพื่อน หรือกระแสนิยมในการแต่งกายดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนขึ้นจากการให้เหตุผลในแบบสอบถามของนิสิต อาทิเช่น เป็นการแต่งตามแฟชั่นหรือกระแสนิยม หรือเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนและไม่เกิดความรู้สึกแปลกแยก เป็นต้น จึงทำให้นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงนั้นมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิตินิตผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ในขณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำจะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำกับการแสดงออกของตนนั้นมีอิทธิพลและส่งผลต่อการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 193 คน เพศชาย 93 คน เพศหญิง 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

4. ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต
5. รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต
6. มาตรการกำกับการแสดงออกของตน (Self-Monitoring Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาแจกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง 1 คนจะได้รับแบบสอบถามคนละ 1 ชุด จำนวน 3 หน้า ประกอบด้วย ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป รายการตรวจสอบเครื่องแบบนิสิต และมาตรการกำกับการแสดงออกของตน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้นำทั้งหมดนำมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน เช่น จำนวน ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัย

1. การกำกับการแสดงออกของตนมีความสัมพันธ์กับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตถูกระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จำนวน 36 คน) (Chi-Square = 4.57, $p < .05$)
3. นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการแต่งกายชุดนิสิตที่ผิดระเบียบตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จำนวน 31 คน) (Chi-Square = 4.57, $p < .05$)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อให้ผลที่ได้มีความชัดเจนมากขึ้นหรือเปลี่ยนปุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาให้มีความหลากหลาย เช่น นิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่น เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการวิจัย
3. ควรควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย เช่น ความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจตอบของนิสิต สภาพอากาศ เป็นต้น
4. ควรเพิ่มจำนวนข้อของแบบทดสอบให้มากขึ้นเพื่อที่จะได้เห็นความแตกต่างของแต่ละกลุ่มมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- นิตยา รัตนพิชิต. (2534). การทำนายความพึงพอใจในงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้น
บริษัทการบินไทย จำกัด ด้วยคะแนนการกำกับกับการแสดงออกของตน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาสกร รัตนปนัดดา, ว่าที่ร้อยตำรวจโท. (2544). การเปรียบเทียบแรงจูงใจและคุณลักษณะในการ
เลือกคู่ระหว่างผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- รสนลิน สุรสนธิ. (2540). การเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตจากการลีดรอนเสรีภาพแบบใช้เหตุผล
ส่วนบุคคลและแบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอกระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีการกำกับกับการแสดงออก
ของตนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม
ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนาวลี มั่นทรัพย์. (2544). อิทธิพลของอารมณ์ชั่วขณะและเหตุการณ์ต่อความสภาพของภาษาที่
ใช้ในการขอร้องระหว่างผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศิริณี ลิขิตวณิชกุล. (2536). การเปรียบเทียบการตัดสินใจจากความตั้งใจจากรูปลักษณะภายนอกและ
คุณลักษณะภายในของบุคคลระหว่างผู้ที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสนห์สุดา แสนประสาน. (2546). การทำกับการแสดงออกของตนและการเชื่อว่าตนเป็นเป้าสายตา
 เกินจริง ในการรับรู้เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 จิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรอนงค์ พิณรุฑ์. (2538). อิทธิพลของการทำกับการแสดงออกของตน ตัวแปรแหล่งและ
 คุณภาพของข้อโต้แย้งที่มีต่อการประเมินสินค้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยเกษตร. คณะวิทยาศาสตร์. 2550. " การส่งเสริมการแต่งกายให้ถูกระเบียบ."
 [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.sci.nu.ac.th/websci/project/sciweek2550/website/P/01/ron.htm>

ภาษาอังกฤษ

Friedman, H. S., & Miller-Herringer, T. (1991). Nonverbal display of emotion in public and private: Self-monitoring, personality, and expressive cues. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 766-775.

Gangestad, W. S., & Snyder, M. (2000). Self-monitoring: Appraisal and reappraisal. *Psychological Bulletin*, 126, 530-555.

Jamieson, D. W., Lydon, J. E., & Zanna, M. P., (1987). Attitude and activity preference similarity: Differential bases of interpersonal attraction for low and high self-monitoring. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53, 1052-1065.

Jones, M. (1993). Influence of self-monitoring on dating motivations. *Journal of Research in Personality*, 27, 197-206.

Leck, K., & Simpson, A. J. (1999). Feigning romantic interest: The role of self-monitoring. *Journal of Research in Personality*, 33, 69-91.

- Lennox, R. D., & Wolfe, R. N. (1984). Revision of the self-monitoring scale. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46, 1349-1364.
- Norris, L. S., & Zweigenhaft, L. R. (1999). Self-monitoring, trust, and commitment in romantic relationships. *Journal of Social Psychology*, 139, 215-220.
- Snyder, M. (1974). The self-monitoring of expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30, 526-537.
- Snyder, M. (1979). Self-monitoring processes. *Advances in Experimental Social Psychology*, 12, 85-128.
- Snyder, M. (1987). *Public appearances/private realities: The psychology of self-monitoring*. New York: W. H. Freeman.
- Snyder, M., & Gangestad, S. (1986). On the nature of self-monitoring: Matters of assessment, matters of validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 125-139.
- Snyder, M., Gangestad, S., & Simpson, J. A. (1983). Choosing friends and activity partners: The role of self-monitoring. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45, 1061-1072.
- Snyder, M., & Simpson, A. J. (1984). Self-monitoring and dating relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47, 1281-1291.
- Snyder, M., & Smith, D. (1986). Personality and friendship: The friendship worlds of self-monitoring. In V. J. Deriega & B. Winstead (Eds.), *Friendship and social interaction* (pp. 63-80). New York: Springer-Verlag.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นาย ชาดิชาย ทรัพย์รุ่งทิวผล คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระหว่างการดำเนินการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการแต่งชุดนิสิตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” จึงขอเก็บข้อมูล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยต่อไป

ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมด จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผลการวิจัยที่ได้รับจะนำเสนอเป็นข้อมูลรวม ไม่มีส่วนตัวของผลการวิจัยครั้งนี้ที่จะอ้างถึงโดยตรง

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ
2. แบบสำรวจความรู้สึกและการกระทำของตนเอง ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ

ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดเครื่องแบบปกติสำหรับนิสิตชายและหญิง ไว้ดังนี้

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตชาย ประกอบด้วย

1. เสื้อเชิ้ตทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย ให้ใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกง
2. กางเกงขายาวแบบสากล ทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ
3. ถุงเท้าสีดำ
4. รองเท้าหนังสีดำ หุ้มส้น
5. เข็มขัดหนังสีดำ ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย
6. เนคไทมีตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย

ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตหญิง ประกอบด้วย

1. เสื้อทำด้วยผ้าสีขาว ไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร ตัวเสื้อขนาดพองาม คอเสื้อแบบคอเชิ้ตปลายแหลม ปกยาวพอสมควร เดินตะเข็บตามขอบปกให้ปรากฏ ตะเข็บข้างนอกด้วยความยาวของเสื้อให้เลยสะเอวเล็กน้อย เพื่อให้กระโปรงทับให้มิดชิด สาบ่าเป็นสาบขนาดพองามด้านหลังของตัวเสื้อที่กึ่งกลางตัวใต้สาบทำจีบชนิด ครีบกว้าง 3 เซนติเมตร 1 จีบ ด้านหน้าผ่าอกตรงโดยตลอดมีสาบกว้างขนาด 3 เซนติเมตร ติดดุมโลหะสีเงินขนาดเล็กดุนเป็นรูปพระเกี้ยว 5 ดุม แขนเสื้อเป็นแขนสั้นเหนือข้อศอก 6 เซนติเมตร ปลายแขนมีผ้าอีกอีกชิ้นหนึ่งตลบขึ้น ส่วนที่ตลบกลับตรงท้องแขนกว้าง 3 เซนติเมตรตรงหลังแขนกว้าง 6 เซนติเมตร การเดินตะเข็บตัวเสื้อทุกตะเข็บให้เดินตะเข็บคู่
2. ตราพระเกี้ยว ตามแบบของมหาวิทยาลัย ทำด้วยโลหะสีเงินสูง 3 เซนติเมตร ประทับที่อกเสื้อเบื้องขวา
3. เข็มขัดทำด้วยสักหลาดหรือหนังกลับสีน้ำตาลเข้ม กว้าง 3.5 เซนติเมตร เป็นเข็มขัดรัด ปลายแหลม หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 4 เซนติเมตร ดุนเป็นรูปพระเกี้ยว คาดทับรอยต่อที่กระโปรงทับเสื้อ ห้ามใช้เข็มขัดแบบอื่นนอกจากระบุไว้

4. กระโปรงทำด้วยผ้าสีกรมท่าหรือสีดำ ไม่มันแวววาว ไม่มีลวดลาย ความยาวคลุมเข่า
แบบเรียบร้อยรัดกุม ห้ามใช้ผ้ายีน ผ้าสักหลาด ผ้าลูกฟูก ผ้าลูกไม้
5. รองเท้าหุ้มส้นหรือมีสายรัดส้น แบบสุภาพ สีดำ ขาว น้ำตาล กรมท่า หรือเทา

ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2533

(ลงนาม) มานพ พงศทัต

(รองศาสตราจารย์มานพ พงศทัต)

รองอธิบดีฝ่ายกิจการนิสิต

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. คณะ _____

4. จากประกาศ เรื่อง ชุดเครื่องแบบปกติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านคิดว่าท่านแต่งตัวชุดนิติตตามระเบียบการแต่งกายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ เพราะอะไร

ไม่ตามระเบียบการแต่งกาย เพราะ.....

แต่งตามระเบียบการแต่งกาย เพราะ.....

5. ถ้าไม่แต่งตามระเบียบการแต่งกาย มีส่วนใดบ้างที่ท่านไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบการแต่งกายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาย

- เสื้อ
- กางเกง
- ถุงเท้า
- รองเท้า
- เข็มขัด
- เนคไท

หญิง

- เสื้อ
- ตราพระเกี้ยว
- เข็มขัด
- กระโปรง
- รองเท้า

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความรู้สึกและการกระทำของตนเอง

แบบสำรวจความรู้สึกและการกระทำในชีวิตประจำวันของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อความ แล้วพิจารณาว่าความรู้สึกหรือการกระทำที่ระบุในข้อความเป็นความจริงสำหรับท่านหรือไม่ สิ่งสำคัญที่สุดขอให้ท่านตอบตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของท่าน

คำชี้แจงในการตอบแบบสำรวจ

หากจริง ขอให้พิจารณาว่า **จริงมาก** หรือ **จริงบางครั้ง** แล้วทำเครื่องหมายถูกในช่องที่เหมาะสม

หากจริงและไม่จริงพอ ๆ กัน ก็ขอให้ทำเครื่องหมายถูกในช่อง **ปานกลาง**

หากไม่จริง ขอให้พิจารณาว่า **ไม่ค่อยจริง** หรือ **ไม่จริงเลย** แล้วทำเครื่องหมายถูกในช่องที่เหมาะสม

สิ่งสำคัญที่สุด คือ ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของท่าน
ตัวอย่าง

คำถาม	จริง มาก (5)	จริง บางครั้ง (4)	ปาน กลาง (3)	ไม่ค่อย จริง (2)	ไม่จริง เลย (1)
0. ฉันกล้าทวงสิ่งที่ผู้อื่นยืมไปแล้วไม่คืน ภายในกำหนดเวลา					
- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ จริงมาก สำหรับท่าน					
ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริงมาก	✓				
- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ จริงและไม่ จริงพอ ๆ กัน สำหรับท่าน					
ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ปานกลาง			✓		

แบบสำรวจนี้มีจำนวน 10 ข้อ ขอให้ท่านตอบอย่างตั้งใจ ตอบตามที่เป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

คำถาม	จริง มาก (5)	จริง บางครั้ง (4)	ปาน กลาง (3)	ไม่ค่อย จริง (2)	ไม่จริง เลย (1)
1. ฉันไม่ค่อยทำอะไรตามเพื่อนในกลุ่ม					
2. ฉันสามารถแสดงละครให้คนอื่นประทับใจ ได้					
3. ฉันสามารถเป็นนักแสดงที่ดีได้					
4. คนอื่นคิดว่าฉันซ่อนอารมณ์ไว้ภายใน ไม่แสดงออกมาทั้งหมด					
5. เพื่อนในกลุ่มไม่สนใจฉัน เพราะฉันไม่ค่อย สนใจเพื่อนในกลุ่ม					
6. ฉันสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ เหมาะสมกับสถานการณ์หรือกลุ่มต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง					
7. ฉันสามารถโต้แย้งกับคนอื่นเพื่อยืนยันใน ความคิดของฉัน					
8. ฉันสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามที่เพื่อน ต้องการ เพราะฉันอยากให้เป็นที่ยอมรับ ฉันเข้ากลุ่ม					
9. ฉันสามารถแก้งทำให้เป็นชอบคนอื่นได้ ทั้ง ที่จริง ๆ แล้วฉันเกลียดเขา					
10. ฉันมีการเสแสร้งทำในสิ่งที่ฉันไม่ได้เป็น					

ขอขอบคุณนิสิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

<p>ภาคผนวก ข</p> <p>ตารางการวิเคราะห์ทางสถิติ</p>

ตาราง 6

การวิเคราะห์หาค่า Cronbach's alpha ของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.858	.858	10

ตาราง 7

การวิเคราะห์หาค่า Corrected Item-Total Correlation ของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Question 1	26.35	54.740	.634	.521	.839
Question 2	26.08	53.027	.629	.607	.838
Question 3	25.97	52.779	.586	.685	.843
Question 4	25.88	52.952	.668	.551	.835
Question 5	25.70	53.807	.594	.491	.841
Question 6	25.87	54.897	.525	.481	.848
Question 7	26.75	56.123	.540	.416	.846
Question 8	26.45	54.387	.652	.570	.837
Question 9	26.55	53.811	.512	.504	.850
Question 10	26.75	60.394	.314	.467	.862

ตาราง 8

แสดงจำนวนและร้อยละพฤติกรรมการแต่งกายจำแนกตามการกำกับการแสดงออกของตน

		group				Total	
		low		high		1.00	
		Count	% within group	Count	% within group	Count	% within group
rule	right	36	70.59	20	39.22	56	54.9%
	wrong	15	29.41	31	60.78	46	45.1%
Total		51	100.0%	51	100.0%	102	100.0%

ประวัติผู้ทำวิจัย

นายชาติชาย ทรัพย์รุ่งเรือง เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2530 ที่จังหวัด
กรุงเทพมหานคร กำลังศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551